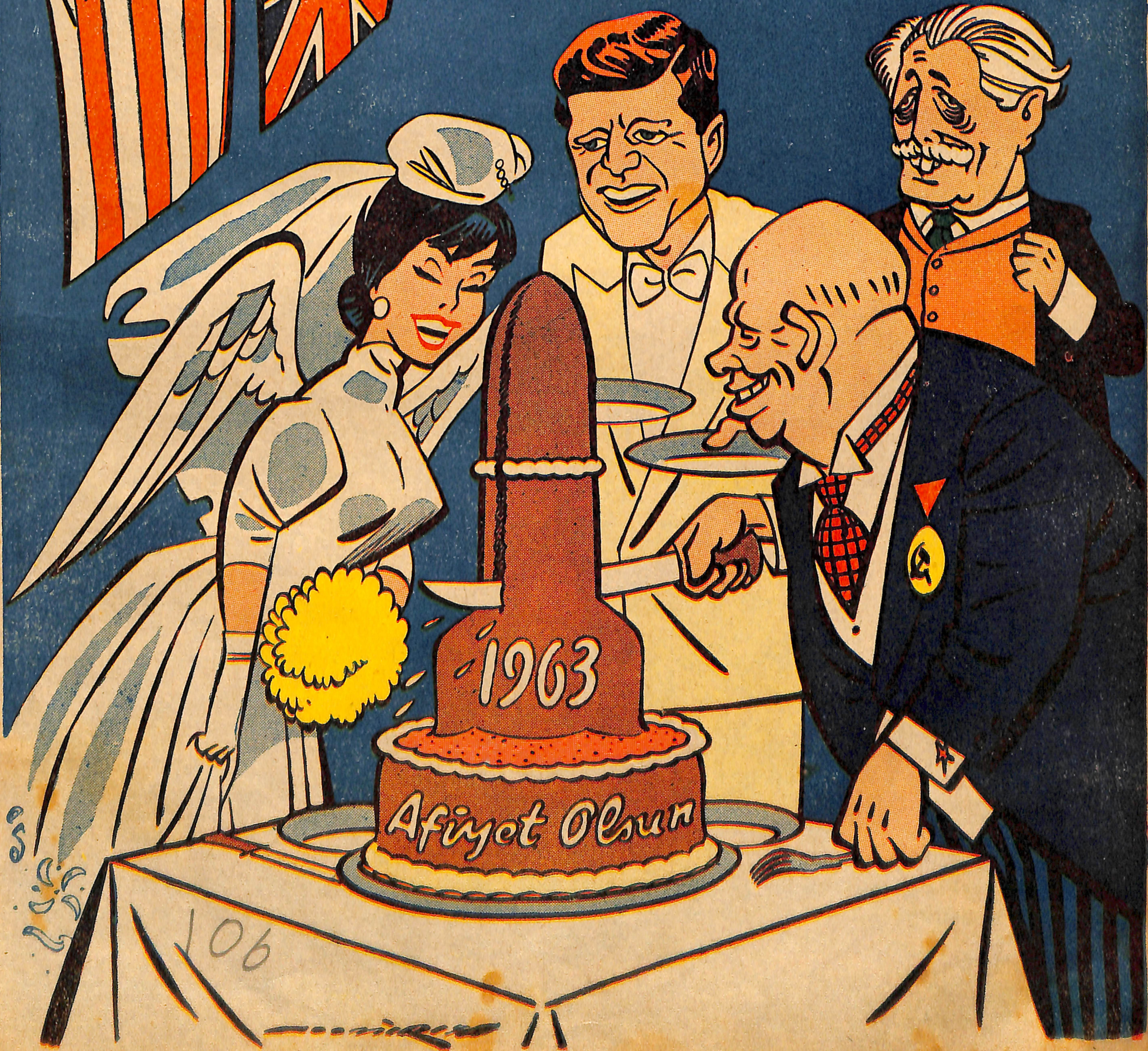
Akbaba

«Amerika, İngiltere, Rusya, nükleer denemeleri durdurdular.» — Gazeteler —

DÜĞÜN PASTASI!

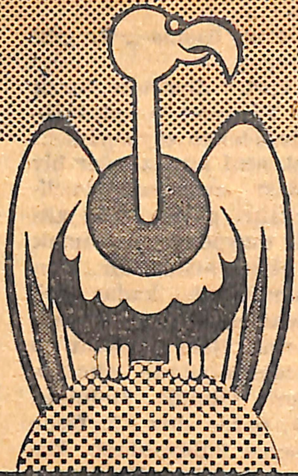
Tasarruf istikbalin teminatıdır...

Faal - 5414 - 189

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI: Yusuf Ziya Ortaç
SAHİBİ: Ergin Ortaç
YAZI AİLESİ: Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı.
ÇEVİRGEN AİLESİ: Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.
KARİKATÜR AİLESİ: Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Erdoğan Özer.

*

Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası
Kapak baskısı: Şaka Matbaası
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı: 100 kuruştur.
İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3.
Telefon: 22 18 11
İLAN FİATI: Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt: 5 — Sayı: 106
8 Ağustos 1963
YIL: 41

*

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

İyimserlik

Bir haftadır rejim yapıyorum: Doktor zoruyla değil, kendi isteğimle...

Hayır, hayır, süt kürü, sebze kürü, meyva kürü sanmayınız. Günlük yemek listemde hiçbir değişiklik yok. Et de yiyorum, balık da yiyorum, hattâ canım pek isterse iki kadeh rakı da içiyorum: Bir dilim beyaz peynir, bir dilim sarışın kavunla...

Eh, ne rejimi mi bu?.. Söyliyeyim: Göz, kulak ve dudak rejimi.. Bir haftadır, göz yumduğum tek şey kara haber, kulak tıkadığım tek şey buruk söz, dudak değdirmediğim tek şey de kötümser lâf!

Kendimi — İnönü çabasiyle — verdim iyimserliğe... Pek onun kadar:

— Nerde görülmüş böyle rejim?..

Diye kabaramıyorum ama, koalisyon Leylâ'sından ayrı düşmüş politika Kerem'leri gibi «Ah vatan, vah vatan» diye iman tahtamı da yumruklamıyorum!

İyimserliğin nedenleri, kötümserliğin nedenlerinden bence daha az sayılmaz.

Başta ne geliyor, biliyor musunuz?... Güvenilir bir aydınlar kuşağının yetişmesi... Siz, plâj şamatası içinde neşenizi yağma edenlere bakmayınız: Türkiyenin kader kapısında bambaşka, yepyeni ve sapsağlam bir yeni insanlar çoğunluğu bekliyor. Aralarında her bilgi dalının olgun meyvaları var: Mühendisi, mimarı, iktisatçısı, doktoru, ormancısı, sosyoloğu...

Mustafa Kemal, yeni Türkiyeyi kurarken, böylesine zengin bir insan kadrosundan yoksundu. Onun muhtaç olduğu aydınlar kuşağını, biz, Birinci Dünya Savaşında Çanakkale'ye gömmüştük!

Demek ki, insanımız var. Hattâ, ihracat mallarımız arasına katacak kadar var...

Toprağımız mı?.. Üstünde, yıllar boyu cehaletin sam yeli esen bu bereket kaynağını hâlâ kurutamadık... İşte, Alman iktisadî yardım bakanı Scell, dalından eliyle kopardığı Bursa şaftalilerinin şerbeti çenesinden aka aka dudaklarını şapırdatıyor:

— Alman sermayesinin bu bölgeye döküleceğini umarım.

Yine bir deniz ürünleri uzmanı:

— Yalnız balıklarınızla Avrupanın zengin milletleri arasına girebilirsiniz, diyor.

Bizim, her diliminden güneş damlayan Alanya portakallarımızı, bir küçük dilimi ağzınızı bir bahar lezzetinin bütün çeşnileri ile dolduran Bodrum mandalinalarımızı, o altın kabuğu püskürme benli muzlarımızı, o bir ucundan çekince, kabuğu, pembe göğsünden ipek bir gömlek gibi düşen Develi'nin şeftalilerini, batının milyonerler sofrasında bulamazsınız. Bizim, kaldırıma serilmiş açık hava meyvalarının en kötüsü, Paris'in, Bonn'un saltanatlı vitrinlerinde ipek kâğıtlara bürünüp hovarda bir müşteri bekler.

Bu toprak, yarın o yeni insanların bilgili ellerine geçecek. Politikanın teşkilâtlı cehaleti, bu memlekette artık bir daha güneş yüzü görmeyecek bir «Mâr-ı sermâ dide» dir!

Yeni adama, genç adama, ileri adama Türkiyenin her yerinde ve her işinde birdenbire raslamaya başladık:

Yazı geçirdiğim Anadolu kulübünde sabah kahvaltımızı getiren gözleri ışık dolu delikanlı bir lise öğrencisi: Aldığı yüzde onlarla okul taksitlerini biriktiriyor... Resepsiyonda çalışan her çizgisi efendi bir genç, önceki gün bir yabanciyle rahat bir fransızca konuşuyordu. Bu sabah, bahçede bir Amerikalı kadınla uzun uzun İngilizce konuştuğunu gördüm: Galatasaray'ı ve otelcilik mektebini bitirmiş.

Yaz başlarında Yeniköy'e, Boğaziçi gazinosuna gidiyordum bazı günler. Akşam çaylarını veren ince yapılı, kalın gözlüklü zarif bir Türk kızı, hareketlerinin kibarlığı ile dikkatimi çekmeye başladı. Ne yılışıyordu kimseye, ne somurtuyordu. Yüzünde ölçülü bir tebessüm vardı her zaman.

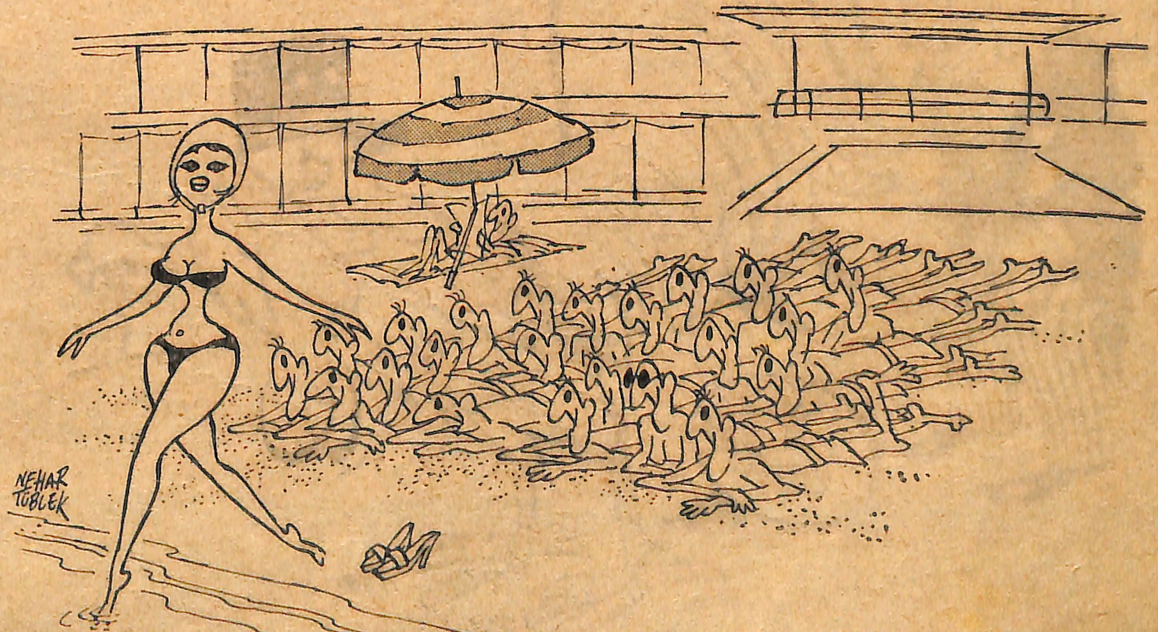
Kimmiş biliyor musunuz?... Edebiyat Fakültesine devam eden bir öğrenci!

Atatürk'ün Cumhuriyete emanet ettiği genç aydınlar kuşağı artık adım adım hayattaki yerlerini alıyorlar...

İyimser olmamız için yetmez mi?..

Yusuf Ziya ORTAÇ

«Yüz İstanbulludan biri denize giriyor..» — Gazeteler —

Yüzde bir!

Bir yaz delikanlısı!

RIFAT ILGAZ

Beyoğlu vitrinlerine bakıp, içindekilerden çok camda kendilerini seyreden kadınlara hak verdim ister istemez.

Bir sandalet beğenmek için Vangok'un vitrinine başımı uzatır uzatmaz kendi gün yanığı suratımla yüz yüze gelince: «Oğlum Nuri Nurdoğan.» Diye bağırdım. «Beğeniyorum seni... Çok, çok hoşuma gidiyorsun... Maşallah, maşallah... Bu ne sağlık, bu ne güzellik.. Akçakoca yaramış sana.. Güneş banyoları, deniz banyoları, hele göz banyoları boşa gitmemiş.. Yirmi yaş gençleşmişsin âdeta..»

Vitrindeki sandaletlere göz ucuyla bile bakmadan yürüdüm, gittim.. Çivi gibiydim doğrusu. Üzerimde bir hafiflik, bir uçarılık, ne bileyim bir yaylaşma, bir.. Bir oklaşma!..

«Çüşşş... Kör müsün be?»

Bakıra dönmüş yüzümü seyredecek yeni bir vitrin ararken birine bindirmeyim mi?..

«Ooo... Sen misin bu delikanlı be?... Az daha kalayı basacaktım. Bu ne gençlik, bu ne güzellik.. Onbeşinde kız olsam takılırdım arkana.. Nerelerdeydin çoktandır?»

«Akçakocada.. Bizim çocuklar kamp kurmuşlar.. Bir hafta da beni misafir ettiler. Görme Halitciğim, o ne deniz, o ne kum.. Romatizmaya iyi gelir dediler, yallah deyip gittim.»

«Sen romatizmayı kirli çamaşır gibi sıyırıp atmışsın vallahi.. Daha bir ay önce Cağaloğlunda uzaktan görmüş te acımıştım sana: Sapsarı bir surat.. İçine çökmüş gözler.. O musun sen be?.. Tunç heykele dönmüşsün maşallah.. Kim der sana kırk, kırkbir..»

«Korkma, kırkbir buçuk de!»

«Oldu mu o kadar.. Taş mektebin bahçesinde uzun eşek oynadığımız günleri düşünüyorum da..»

«Bırak eski hikâyeleri.. İçimi karartma sabah sabah.. Bir gün uğra yazıhaneye de konuşalım..»

İlk karşıma çıkan mağazadan bir çift sandalet aldım, geçirdim ayağıma. Yolda bir Romalı atlet çevikliğiyle yürüyor, ne yürümesi, sekiyor, koşuyor, uçuyorum düpedüz.

Bir kadın, güzel giyinmiş bir kadın, gözlerimin içine bakarak geçti.

«Oğlum Nuri, dedim, kendine gel... Sana, iyi giyinen değil, iyi soyunan kadın lâzım.. Kadının yaşına dikkat etmedin mi?.. Otuz sekiz, kırk.. Bu mübarekler yirmi beşi geçti mi bayramlarda elleri öpülür.. İşte geldin gidiyorsun.. Bu gençlik bir daha ele geçmez!»

Bir iki adım daha attıktan sonra gerisini tamamladım:

«Öyle ya, dedim, iki üç ay sonra ne gençlik kalacak, ne dinçlik.. Bu bronz heykel yine bir ahşap adam olacak.. Önümüz kış!»

Bir mayo vitrininin önünde durdum. Şortlar, bikiniler... Bu sene ne de çeşitleri çok.. Hele şu açık mavi üstüne kırmızı balıklı.. Efendim?.. Kumral üstüne, vay vay vaaay, koyu yeşil gözler.. Aman ne boy, aman ne bel, aman ne kalça.. Nerde ise cadde ortasında şarkıyı tutturacağım: Sallasana sallasana.. Böyle bir şarkı vardır değil mi?..

Tepeden tırnağa bir süzdü beni. Eh, yirmi yirmi bir.. Bilemedin yirmi üç.. Yani bayramlarda eli öpülmeyecek soydan... Acaba o ne düşünüyor: Otuz, otuz beş.. Bilemedin otuz sekiz mi diyor benim için?.. Amaaan, ne derse desin, bu gençlik, bu dinçlik bende varken..»

Kendi kendime başladım söylenmeye:

«Yüz altmış lira bikini.. Sudan ucuz vallahi.. Ama ne yakışır ya, kumral saçlı yeşil gözlü, bir güzele..»

Birden aklım başına gelir gibi oluyor:

Oğlum Nuri, diyorum, bırak gevezeliği.. Ya uysal bir gülücükle teşekkür ederim diyiverirse?.. Hacı ağalık seni açmaz, eğer bir plâj arkadaşı arıyorsan gençliğine, dinçliğine güven.. Yüz altmış liralık mayodan başlamak biraz morukluk alâmetidir.. Sen ki, bir Romalı atlet kadar diri, canlı, atılgansın.. Bırak bu ihtiyar ağızlarını.. Hem sen saat on birde Mecidiyeköyünde olmayacak mıydın?.. Otobüs.. Dolmuş.. Hay Allah, nerde durak?.. Gene ne cehenneme kaldırdılar?.. Karaköye gitmek için Beşiktaşa, Beşiktaşa gitmek için Aksaraya yöneleceksin ki. yeni trafiği uygulamış olasın.. Herhalde Mecidiyeköyüne gitmek için de Kadıköy iskelesine inmeli.. Haydi Allah ras getire.»

İlk durakta atladım bir otobüse. Yanlışsa yarı yolda ineriz: Bütün koltuklar dolu.. Bu memlekette ne vakit koltuklar boş kalmış ki?.. İlk durakta akın başladı: Beni süre süre tıktılar köşeye. Önümdeki koltukta karavel saçlı bir anasının kuzusu.. On yedi, on yedi buçuk.. Ya Adalı, ya Floryalı.. Bütün yazın güneşi, denizi, tuzlu rüzgârı derisini kahve rengi bir güderi eldivene çevirmiş. Yeşil yeşil gülüvor adamın yüzüne.. Elinde bir de kitap.. Mektep yok, imtihan yok.. Olsa olsa roman olacak bu.. Hem de. Eveeet, Lolita!.. Tâ kendisi.. Gözlerimin içine bakışından belli hasbanın.. İyi ama ben Lolita'lık adam mıyım be?.. Vitrinler yalan mı söylüyor sanki?.. Bu gençlik, bu dinçlik.. Efendim?.. Sonra kızda da bir Lolita havaşından çok, olgun bir kadın havası var. Yaşını göstermiyor belki... Yaz geldi mi, yaşları belli olmaz bunların.. Göğüslerin olgunluğuna bakılırsa, on yediye bir yedi daha ilâve et.. Hele kalçalar, maşallah, taşıyor oturduğu koltuktan...

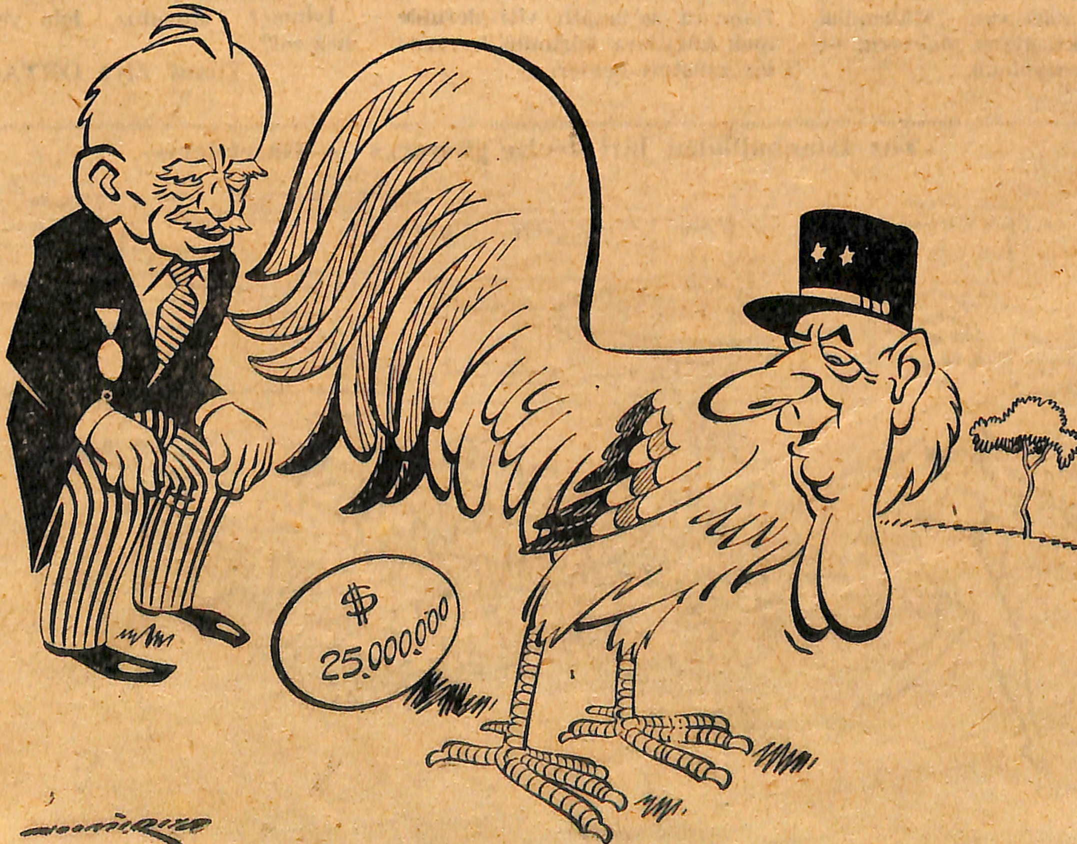
Gözlerimin üstünde yürüdüğünü sezince ürkekleşti yavrucuk.. Yok canım, yok civcivim benim, korkma.. Oralara daha çok vakit var.. İstersen bugün sadece muhallebiciye gideriz.. Bir dahaki sefere de Yıldız Parkı.. Plâj mı?.. Peki, plâj olsun.. Hakkın var, çıkaralım tadını denizin... Kışın da sinemalar bizim, tiyatrolar bizim... Ne o?.. Bu ürkeklik, bu telâş ne?

Yavaşça kalkıyor yerinden... Gözlerimin içine bakarak gülüyor. Gülme değil bu, bir nezaket diş gösterişi.. Eliyle kalktığı yeri işaret ediyor.. İnecek mi yoksa?.. Hıh, o inerse ben durur muyum ki.. Ne?.. Ne söylüyor?..

«Buyrun, diyor, buyrun bey amca.. Ayakta kaldınız.. Yoruldunuz.. Buyrun oturun!»

Boşalttığı koltuğa ister istemez oturuyorum.. Oturuyorum değil, yığılıyorum.. Demek böyle ha?.. Amca... Bey amca ha?.. Yuh olsun güneşe.. Yuh olsun denize, plâja!.. Yuh olsun Akçakocada geçen günlere!.. Sağ ol kızım, sağ ol evlâdım.. Bana haddimi bildirdin.. Teşekkürler!..

Fransa Türkiye'ye 25 milyon dolar yardım edecek. — Gazeteler —

Bir horoz yumurtladı!

7 gün

PAZARTESİ :

Bilginin, büyük çizgilerle birkaç ana bölüme ayrıldığı eski çağlarda değiliz. Her bilim bütününün kimbilir kaç dilimi var: Portakal gibi, mandalina gibi...

Doktor musunuz?... Ne doktoru?.. Mide, bağırsak, ciğer, kalb, elbet iç organlarımızdır. Ama, her biri bir başka bilgi dalı...

Pariste, dünya şöhreti iki ünlü kalb doktoru vardır: Biri doğuştan hasta kalblere bakar, öbürü sonradan hastalanmış kalblere..

Avrupalı büyük bir şehircilik uzmanı, kendisinden Beyazıt meydanı için bir proje istenince:

— Yapamam, demiş, ben meydan mütehassısı değilim. Milli uzman, evel Allah yaptı.. Ama ne yaptı, ama ne yaptı.. Bir başkası da çıkıp üstüne tüy dikse bari!

Biz, tutturmuşuz «batılı millet olacağız» diye... Batılı kafa, önce bilmediğini bilir ve mutlaka bileni arar.

Son misalini bugünkü gazetelerde okudum: Amerika bizden kahveci istiyormuş.

«Yahu, kahve pişirmek nedir ki?» demeyiniz. Bir fincanlık cezveye kaç kaşık kahve konacak?.. Ne zaman katılacak kahvesi: Su ısındıktan sonra mı, soğukken mi?.. Şeker beraber mi atılacak?.. İlk kabarışta mı fincana boşaltacaksınız, birkaç devrimden sonra mı?.. Köpüğü kestirmeden telveyi dibe çökertmenin sırrı nedir?

O altın köpüklü Türk kahvesi, artık benim için bir gençlik masalı... Kahveyi yalnız pişirmek değil, kavurmak, dibekte dövmek de bir hünerdi. Şimdi, yemek üstüne içtiğim şey, kahve değil, bir fincan dolusu katran, bir fincan dolusu tatsız, kokusuz acı su...

İnşallah kenar mahallelerde kalmış bir eski kahve ocakçısı çıkar da Amerika'ya gider... Sonra, yetiştirdiği çırakları «Kahvecilik uzmanı» diye dolgun ücretlerle yurdumuza dâvet ederiz!

SALI :

Doktordu, mühendisti, kimyagerdi, dansözdü derken, meğer biz Amerika'ya sinema yıldızı da ihraç etmişiz: İşte Feridun Çölgeçen altı buçuk yıl o dünyada yaşadıktan sonra yurda geldi... Geldi ama, yine gidecekmiş.

Nedenini kendisine sormadan da söyliyebiliriz: Türk sinemacılığı öyle vahasız, öyle serapsız bir çöl ki, Çölgeçen bile bu çölü geçmeyi göze alamıyor!

ÇARŞAMBA :

C.H.P. Balosunda Hiltonun dönercisi, İnönü'nün elini öpmüş...

Şaşacak ne var? Önünde sonunda bütün politikacılar bu dönercinin yaptığını yapmıyorlar mı?... İsterseniz Falih Rıfkı Atay'a sorunuz, bütün siyasal dönercilerin isimlerini sayıversin size!

PERŞEMBE :

Bursa'da iki genç yakalanmış... Tabii «Yakalanmış» denince, iki gençten birinin erkek, birinin kız olduğunu anladınız.

Nasıl mı yakalanmış?.. Zeytinlikte, ağaçlar arasında!.. Telgraf haberinde «Uygun» yahut «Uygunsuz» vaziyette olduklarına dair bir işaret yok. Yalnız ikisi de çıplakmış!

Bir dokuma fabrikasında işçi olan iki çıplak: «Biz çıplaklar kampı kuracağız... Çıplaklık ahlâka aykırı değildir» demişler.

Hani, eski hükümdarlık günlerimizde bir arap şeyhine mihmandar tâyin edilen genç subay:

— «Ali Yıldırım.. Mülâzim-i evvel.. Topçu.» diye kendisini takdim edince arap şeyhi hayretler içinde kalmış:

— Maşaallaaah... Hem Aliii... Hem Yıldırım... Hem mülâzim.. Hem evvel.. Hem topjiii!..

Bizim de çıplakların savunması karşısında şaşkınlığımız daha az değil:

— Maşaallah... Hem çıplak.. Hem işçi.. Hem filozof!

CUMA :

Önceki hafta İstanbula gelen Fransız Başbakanının eşi bayan Pompidou, gazetecilerin bir sorusuna: «Türk hanımları pek güzel, ama biraz şişman» diye cevap verdikten sonra: «Biz Fransızlar hele akşamları gayet az yeriz» diyor.

Bizdeki şişmanların çoğu, fazla gıda değil, eksik gıda şişmanıdır. Sayın Bayan Pompidou'nun akşam sofrasını hayal ediyorum: Tabağa kırmızı kanı sızmış bir bonfile, bir kadeh Fransız şarabı.. Bizimkilerin sofrasını hayal etmemize hacet yok: Üç dilim hamur ekmek, bir tabak dolusu da kuru fasulye!..

Sonra efendim, bir Fransız ata sözüne göre: «Etin kemiğe yakın olanı tatlıdır.» Bir Türk atasözüne göre ise hem «yağsız etin yahnisi tatsız olur» hem de « bir dirhem et bin ayıp örter!»

CUMARTESİ :

Biliyorsunuz, İstanbul'da, eski D.P. yadigârı koskoca bir bölge var: Suyu yok, yolu yok, kanalizasyonu yok, havagazı yok, okulu yok... Sadece insanı var... Bu yokluklar içinde ne kadar var olabilirse o kadar!

Şimdi, burası ilçe oldu... Malûm ya ilçenin eski adı «Kaza» dır.

Eh, ne yapalım, hayırlısı... Bir kazadır oldu artık!

PAZAR :

Tatlı, iyimser bir dedikodu dolaşıyor politika kulislerinde: Turgut Göle — şu çilekeş Turgut Göle, şu kara gün dostu Turgut Göle, şu muhalefet yıllarında İnönü'nün ayrılmaz gölgesi Turgut Göle — tehlikeyi atlattı diyorlar... Partiden ihraç edilmiyecek diyorlar.. Özel affa uğruyor diyorlar...

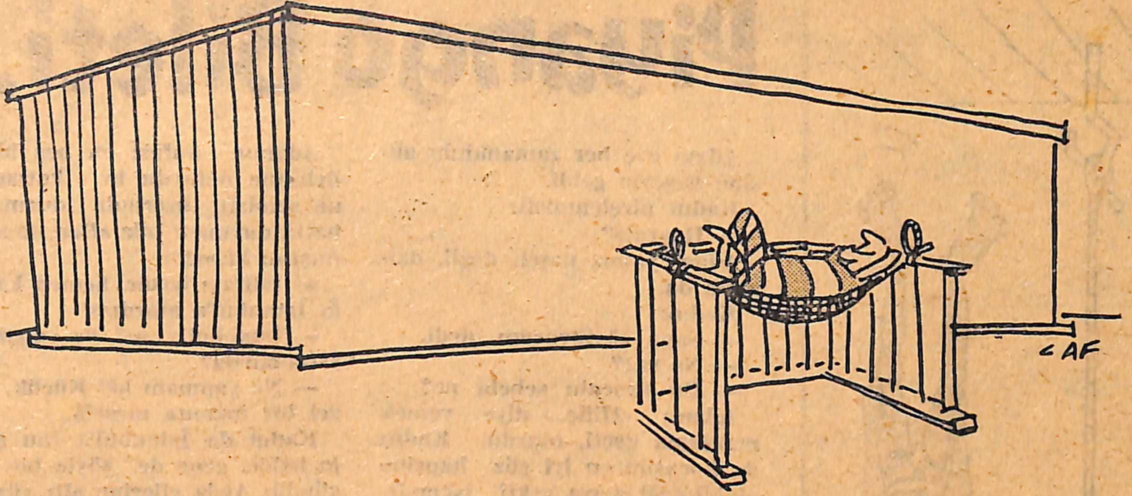
Nerden mi çıkıyor bu ahkâm?... Efendim, son günlerde Göle'yi Orhan Öztrak'ın kardeşi ile gezerken, otururken, su içerken, nefes alırken, burnunu silerken görenler varmış!

Aman yarabbiii... Hani günün birinde çalımı değişen, cakası artan birine sormuşlar:

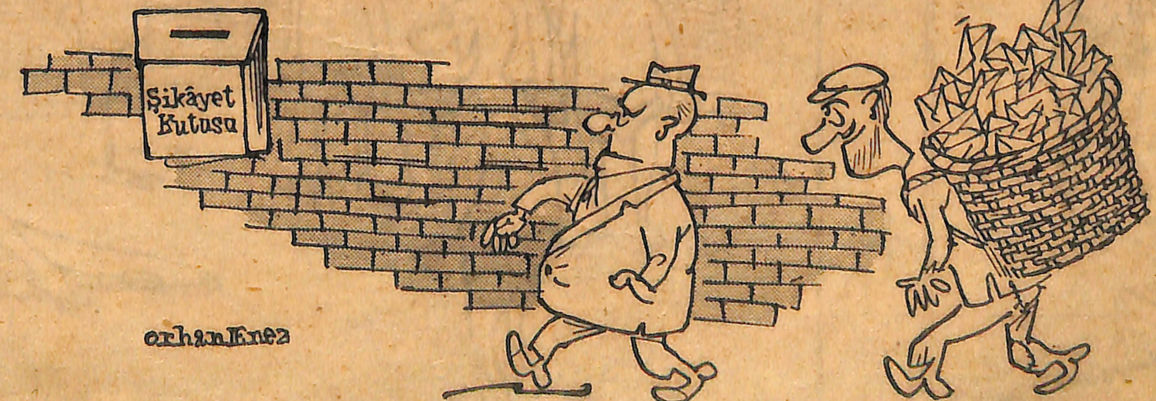
— Yahu, ne oldu sana?.. Rütbe mi aldın?.. Nişan mı aldın?..

Herif, gerile gerile cevap vermiş:

— Padişahın atı güldü!

Adliye yaz tatiline girdi!

Yazısız

Piyango Bileti...

Orhan Kemâl

Adam eve her zamankinin aksine neşeyle geldi.

Kadın pirelenmişti:

— Hayrola?

Adam yalnız neşeli değil, dalgındı da.

Kadın:

— Sana söylüyorum, dedi.

— Ne var?

— Bu neşenin sebebi ne?

Adam: «Hiiç..» diye yemek masasına geçti, oturdu. Kadın da kocasını en iyi göz hapsine alabileceği açıya çekti iskemlesini. Adam gerçekten de dalgındı. Niçin? Yoksa bir kadınla tanışmış, şıp diye abayı yakı mı vermişti? Niçin olmasın? Yıllarca önce o daha bir lise öğrencisiyken abayı yakmamış mıydı ona? Yıllar geçmişti aradan, aşkı eskimiş, yıpranmıştı. Yepyeni bir kız, belki de bir kadın, yıpranmış aşkını yenilemiş olamaz mıydı? Bak bak, nasıl da düşünüyor, düşünürken iç çekiyor, dudakları gülümsüyordu!

Ekmeğini isteksizlikle koparıp çatalına geçirdi. Tamam canım, aşktı, aşktı kocasını böyle düşünceli, böylesine neşeli kılan. Ne yapacaktı şimdi? Söylemezdi kâfir herif. En iyisi çaktırmadan izlemek, sevdiği kadını bulmak, gerekirse konuşmak, ahbaplık kurmak...

Adam içini çektikten sonra:

— Çok değil, dedi. On beş bine de razıyım. Bir on beş bin beni en azından bir on yaş gençleştirebilir!

Kadının karanlık düşünceleri darmadağın oldu birden:

— Ne on beş bini?

— Bir bilet aldım da..

— Peki?

— Üç gün sonra çekilecek. Benim bilete bir on beş bin vuruverse diye düşünüyorum.

Kadın karanlık düşüncelerinden sıyrılıp ferahlamıştı.

— İlâhi, dedi. Ben de sanmıştım ki...

Adamın kafası on beş binle öylesine doluydu ki, karısının ne sandığı üzerinde durmadı, hattâ duymadı bile «Ben de sanmıştım ki..»sini.

— İstifayı basar, hemen kapağı İstanbul'a atardım!

— İstanbul'a mı? Ne yaparsın İstanbul'da?

— Ne yapmam ki? Küçük, güzel bir lokanta meselâ..

Kadın da İstanbul'a can attığı halde, gene de şöyle bir düşündü: Ayda ellerine altı yüz lira geçiyordu. Basit bir muhasebeciydi kocası ama, olsun. Bunca yıl o «Basit»likten ekmek yememişler miydi?

— Hayır, işinden ayrılmanı istemiyorum!

— Niçin? dedi adam.

— Çünkü... Öyle işte, niçini, çünküsü yok. Çalıştığın yerden bir hafta, on gün izin alır, gider bakarsın duruma. Baktın ki işlerin buradan daha iyi olacak...

— Adaam sen de, diye sözünü kesti karısının. Elime on, on beş bin lira geçecek benim de, ben hâlâ o pis heriflerin ağız kokusunu mu çekeceğim?

Kadın yalvarırcasına:

— Beni dinle, dedi. Senin eline toplu para geçerse...

Tepesi attı:

— Evet?

— Carçur edersin!

— Deli etme insanı be! Sanki elime bundan önce toplu paralar geçmiş de çarçur etmişim gibi konuşuyorsun!

— Etmedin ama edebilirsin. Elin açık, eğlenceye düşkünsün. Sonra...

— Sonraa?

— İki kadeh yuvarladın mı...

— Yuvarladım mı?

— Zıvanadan çıkarsın. Seni artık kendir kement zaptedemez!

Elindeki çatalı bırakan adam öfkeden deliye döndüğü halde tek kelime söyliyemedi. Ne kafasız, ne mendebur, ne Allahın belâsı bir kadındı şu. Buna lâf anlatmak, deveye henk atlatmaktan zordu. Yıllar yılı onu zerrece anlıyamamış, ak demişse kara, kara demişse ak demişti!

— En iyisi, diye lâfının ardını getirmişti kadın, en iyisi, paranın on binini benim adıma bankaya yatırmak! Beş biniyle de üstümüzü başımızı düzmek. Benim iç çamaşırlarım iyice eskidi, iskarpinlerim dersen giyilecek yerleri kalmadı. Mantomu, tayyörümü hele hiç sorma!

Adam bütün öfkesi içinde kendini hatırladı. Onun pabuçlarıyla elbisesi ya?

— Ya benimkiler? dedi.

— Benimkiler seninkilerden beş beter. Bir top patiska alırız. Yarımşar düzine iç fanilâsı..

— Bana güzel bir takım lâcivert kostüm şart! Hattâ iki takım. İki çift ayakkabı, dört, beş gömlek. Gömlekler ne kadar çok olursa o kadar fazla dayanır!

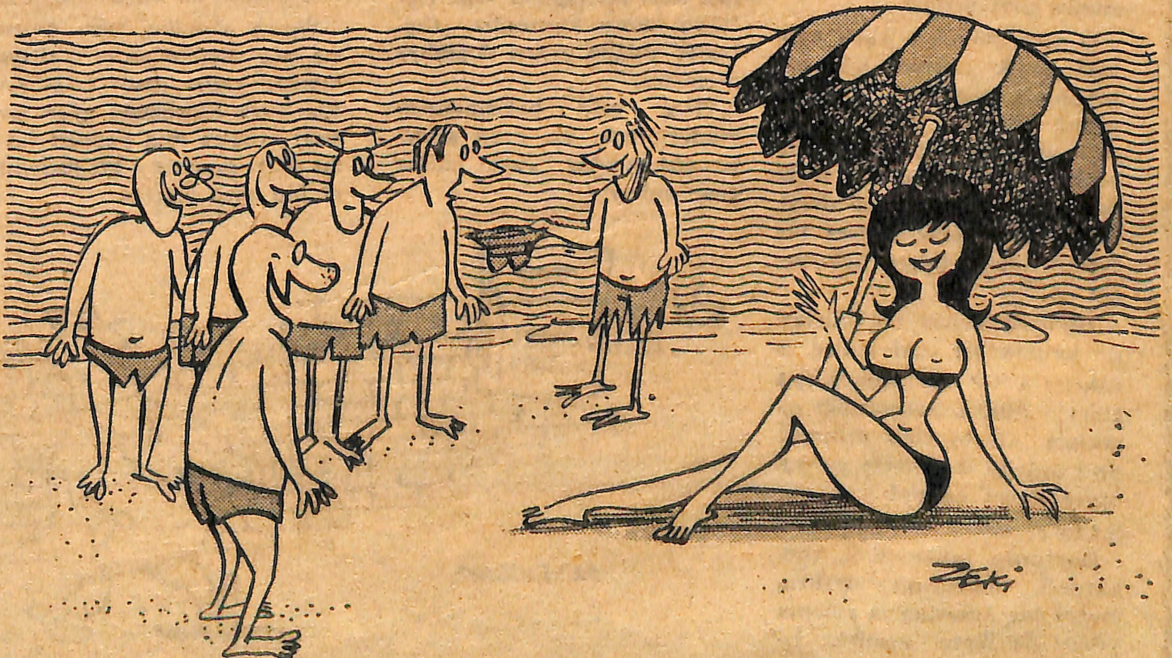
— Tabii tabii..

— İstanbul'a vapurla giderdik. Alırız bir kamara, oooh. Püfür püfür deniz. İzmir'de de birkaç gün kalırdık...

— Birkaç değil, bir gün yeter.

— Yeter olur mu? Bir günde insan yol yorgunluğundan kurtulup da çevreyi lâyıkıyla göremez bile. Birkaç gün şart!

Yazısız

— Bedava seyir yok, sökülün paraları!..

— Bana kalırsa İzmir'e hiç uğramıyalım..

— Niçin?

— Hiiç, fuzuli masraf. Atlarız trene, iki gün sonra ver elini İstanbul. Hem İstanbul olduktan sonra İzmir'e ne lüzum var? Haa dur, İstanbul'a gittikten sonra istediğim gibi boyanmama karışmazsın değil mi?

— Ölçüyü kaçırmamak şartıyla.

— Tüpünü otuz liraya veriyorlarmış, en iyi ruj. Karşıkilerin yengesi hep ondan kullanıyor, Karının dudakları Yarımca kirazı gibi ama... Ben de alırım değil mi?

— Boyunbağı da ister...

— Sonra tırnak boyası..

— Mendil? Mendilim de hiç kalmadı...

— Küçük bir şişe de ne diyorlar bakim, Şanuvar.. Ha?

Yemek yendi, masadan kalkıldı. Adam yatak odasına geçti, sedire uzandı, bir sigara yaktı, gözlerini tavana dikti.

Kadın sofrayı kaldırdıktan sonra bulaşıkları çabucak yıka, yıp kocasının yanına geldi, sedire ilişti:

— Yahut, dedi, tüpü otuz liralıktan değil de yirmi beşlikten olsun. Masrafa lüzum yok.

Adam:

— Lokantadan çok, kahve daha uygun galiba, dedi. Günde üç, dört yüz marka yapan bir kahve... Çünkü yemekler satılmazsa bayatlar. Halbuki kahve...

Kadın sedirden kalktı:

— Birşey söyliyeceğim sana...

— Ne?

— Kızmıyacağına söz veriyor musun?

— Söyle bakalım...

— Sen memurluklarda pişmiş bir insansın. Ne lokantacılık yapabilirsin, ne kahvecilik. Sonra, lokantacı, kahveci...

Dudak büktü.

Adam kızdı:

— Bakıyorum burnun gene Kaf dağına yükseldi. Amma da etiket meraklısısın be! Altı yüz liralık bir memur karısı olmayı, bin altı yüz liralık bir aşçı, ya da kahveci karısı olmıya değişemiyorsun!

— Elimde değil kocacığım, esnaf karısı olmaktan iğreniyorum!

Adam yerinden dehşetle fırladıysa da, kadın hemen dizine oturarak ağzını kapadı:

— Pardon kocacığım, babanın aşçı olduğunu unuttum!

— Sen zaten bana ait herşeyi unutursun..

— Değil, vallahi değil!

— Bilirim ben seni. Sen ne domuzsun sen!..

«— Hişşşşt...» dedi kadın, adamın dizinden kalktı, beline dayayıverdiği ufacık yumruklarıyla sordu:

— Paralar bankaya kimin adına yatacak?

Adam:

— Tabii benim, dedi.

Kadın öfkeden mosmor kesildi:

— Yaa.. senin demek?

— Elbette.

— Peki ben neciyim bu evde?

— Neci olursan ol!

— Neci olursam olayım demek?

— Öyle ya.

— Anlaşıldı, senin bana güvenin yok.. Bana güvenin olsaydı...

Hıçkırarak odadan çıktı. Yandaki odanın penceresinden sokağın karanlığına yaşlı gözlerle uzun uzun baktı. Güveni yoktu demek? Niçin? Kimbilir. Hem güveni yoktu hem de sevmiyordu karısını. Sevse, rujun otuz liralığından vazgeçtiğini söylediği zaman «Ne münasebet karıcığım? Yirmi beşlik olur mu? Otuz liralıktan al!» derdi. Demediğine göre, sevmiyordu. Belki de başkasını seviyordu gerçekten de, para çıkınca onu alıp gidecekti İstanbul'a. Gitsin.. boşanmazdı, zorla mı? Vallahi de boşanmazdı, billâhi de. Hem ne demek oluyordu bu? Onu kendi arzusuna mı bırakacaktı?

Ateş saçan gözlerinin yaşı kuruyuvermişti. Kocasının yanına hınçla döndü. Bağırıp çağıracak, kıyametleri koparacaktı. Kimdi sevdiği, söylesindi, söylesindi kimdi?

Adam karısını görünce:

— Evet evet, kahve! dedi.

Ayağa kalktı, karısını kucakladı, öptü. Kadının öfkesi silinmişti ama, gene de sordu:

— Para bankaya kimin adına yatacak?

Adam uzatmak niyetinde olmadığından, omuz silkti:

— Canım senin adına yatsın...

Kadının yeşil gözleri sevinçten nemli iki yaprak oldu. Kocasının boynuna sarıldı:

— Canım benim, canımın içi kocacığım!

— Şeker karıcığım...

— ......

— ...

Orhan Kemâl

Aziz Nesin

Aziz Nesin, üç hafta sürecek yeni bir şâheser verdi:

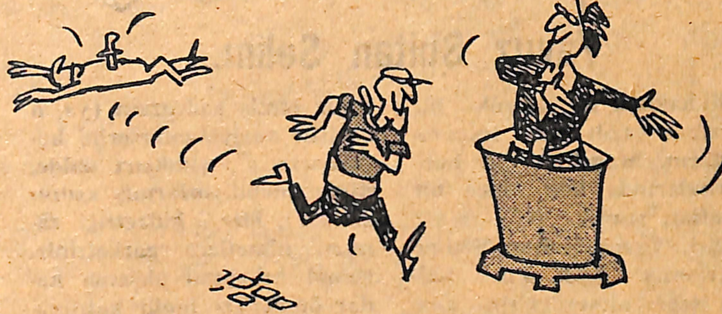
Aytenin Kocası!

* Ayten çok ünlü bir paşanın kızı...

* Kocası, Tıp Fakültesinden yeni çıkmış isimsiz bir genç doktor...

Gelecek Sayıda

A.DEMİR'E GÖRE: POLİS NEMELÂZIMCI!
-GAZETELER-

—GEÇ!..

POLİS SİLÂH TAŞIMA-YACAK. -GAZETELER-

—ELLER YUKARI!

POLİS GÜLERYÜZLÜ OLACAK!
-GAZETELER-

Yavuz Sultan Selim...

Muhakkak ki büyük bir tarafları vardı eski imparatorların. Muhakkak ki hunharlıklarında bile ince bir tarafları vardı.

Biri, Yavuz Sultan Selime küfretmiş... Açık açık... Sultan haber almış. Herkes adamın kafasının bir pala darbesiyle uçmasını beklerken, Yavuz kendisini çağırtmış, oturtmuş, iltifat etmiş... Hayatını öğrenmiş. Yoksunun biriymiş... Yoksunluk canına tak dediği için küfretmişmiş sultana...

Bir konak hediye etmiş ona padişah. İçini tefriş ettirmiş. Cariyeler yollamış. Kese kese altınlar iletmiş... At araba, dünyada bir eksiği kalmamış adamın... Kalmadığı için de sabahtan akşama kadar sultanı için dua edermiş.. İş bu hale gelince bir gün padişah sadrazamına buyurmuş:

— «Artık zamanı geldi. Şu adamı cellât başına teslim edebilirsiniz...»

— «Aman padişahım» diye itiraz etmiş sadrazam (ya, o devirde vasiyetnamelerini koyunlarında taşıdıkları halde, itiraz edebiliyorlarmış sadrazamlar), size küfrettiği zaman, nimetlere garkettiniz. Şimdi sabahtan akşama kadar ömrünüze ömür katılması için dua ediyor... Neden canını alıyorsunuz?...»

— Haaa, demiş padişah, «bana küfrettiği zaman, onu dünyaya bağlıyacak bir şeyi yoktu. Kupkuru kafasını ne yapayım... Şimdi onu dünyaya bağlıyan binbir zevk var, binbir bağ var... Bırakması ne zor olacak bütün bunları... Onun için bu günü bekledim!..»

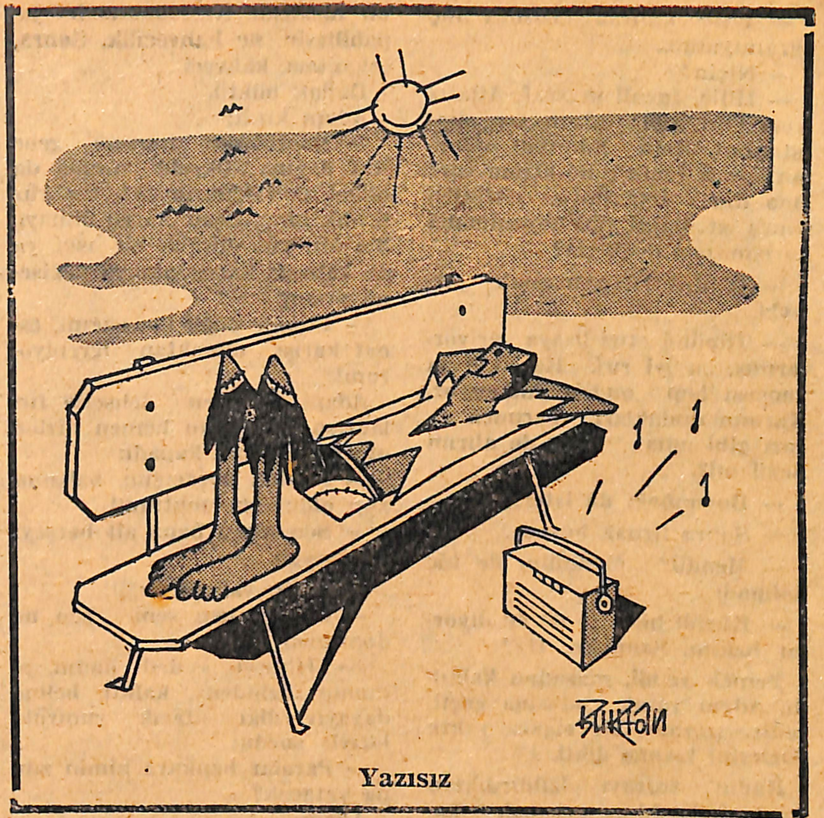
... Ve ferman onun olduğu için, netice çabucak bağlanmış... Bazen düşünüyorum da, bizim idarecilerimizin âlicenaplığına inanasım geliyor... Bütün gayretleri, galiba bize dünyayı sızısız, acısız, pişmanlıksız terkettirmek... Öyle değil mi?...

Eh, herkes Yavuz Sultan Selim olamaz ya!...

Konya'da mahsul köylünün yüzünü güldürdü.

Nice yıllara!..

Yazısız

Süreyyanın Hatıratı :

Ben kendisini Türkiye'ye geldiğinde tanımıştım. Balolarda, resmi kabullerde, resmi geçitlerde bir insan ne kadar tanınırsa o kadar. Onun ardında, onun dışında da zannedersem başka şey yoktu... Güzel «yabani» gözlü, hoyrat bir kadındı. Bir filimde, kötü oynıyan bir aktris gibiydi. Nitekim filim koptu!

Lisan biliyor derlerdi. Kültürlü derlerdi. Almancasını, İngilizcesini bilemem. Duymadım. Fransızcayı, o «yontulmuş» lisanı, insan tokatlar gibi konuşuyordu. Kültürlü de olamazdı. Çünkü onsekiz yaşında «yetiştirilmesi» bitmiş sayılmış ve tek ayakla da olsa İmparatoriçe tahtına oturtulmuştu. Sonra ordan atıldı. Bütün dünya kadınlarının içinde birşey koptu. Kendi acizlerinin, kendi isyanların sembolü olarak aldılar onu. Kendilerine acıdıkları için ona acıdılar. Terkedilişi, kendi terkedilişleriydi. Sanki dünyada başka acı yokmuş gibi (çok yaldızlı bir acıydı bu, çok pahalı tarafından) yalnız onunkiyle ilgilendiler. «Düşüklükte» daha meşhur oldu. O kadar meşhur oldu ki, hâtıratı bile yazma çizme organları tarafından kapışıldı ve okur yazar sayısını arttırdı...

Bu hâtırat garip bir hâtırat. Bir profesyonele dikte edilmiş. Profesyonel de, kalemi tutabildiği kadar derlemiş toparlamış. Bu, saraydan çıkma, eski bir kraliçenin değil, bir «Kör»ün hâtıratı. İnsan masa başında bile daha alâsını yazabilirdi. Sen o mevkide ol, sen tepeden bak, ve ancak bir manikürcü kızın görebileceğini gör!..

«Görümcem şöyleydi... Şah böyleydi... Hayır cemiyetleri başkanıydım» diye kekele...

Yazı, dünyanın bütün dergilerinde «kek kek» devam ededursun, kapışılmakta da devam ediyor. Ben de okuyorum. Biliyor musunuz neden?.. İnsanlar garipliklere takılırlar. Önsözünde demişti ki: «Kısırlıktan boşanmadım, başka sebepler vardı...» Elâlem o sebepleri merak ediyor işte ...Biliyorum, o sebepler katıksız bir yavanlık halinde karşımıza çıkacak, amma çıkıncaya kadar...

Yazıda bir tek ilgi çeken taraf var. Zaten «şuurlu» olsa, hâtıratın sahibi, ya yazmaz, ya kendisini terkedeni kahretmek için daha fazla işler... Şaka faslı... Şah efendim, saraydaki sinema seanslarında, misafirlerini ürkütmek için, yan odalarından birine talimli bir adam kapatırmış ta, köpek gibi havlatırmış... Veya Amerikadan lâstik örümcekler almışmış da, misafirleri bezik, briç oynarken, etlerine butlarına salarmış... Bir kere şaka olarak, bana çok «gelişmemiş» bir şaka geldi... Hani bunu on yaşında bir çocuk yapsa, gene yenir yutulur tarafı yok...

Bakıyorum, bakıyorum da, sabahtan akşama kadar yerden yere vurduğumuz, bizim devlet adamlarımızı nerdeyse beğenesim geliyor...

Nimet ARZIK

«Öp Beni Kate» için

Cole Porterin bu ünlü Amerikan müzikal revüsü önce Ankara'da, sonra da İstanbul'da başarıyla temsil edildi. Cüneyt Gökçer'in sahneye koyduğu ve başrollerinden birini oynadığı «Öp Beni Kate» için bazı meşhurlarımızın dediklerini aynen yazıyoruz:

Ref'i Cevat Ulunay
Zevkli bir temaşa! Bir ziyafeti edebiyye! Tebrikâtım hissiyatı acizanemi tasvife kâfi değil.

Haldun Taner
Bizim hanım çok beğendi. O çok beğendiğine göre elbette güzeldir.

Çetin Altan
Fazla kapitalist bir oyun. Tipik Amerikan propagandası.

Necdet Uğur
İstanbullulara sık sık böyle sanat ziyafetleri vermek isteriz. Yalnız oyunun aktrist ve aktör kadrosu bizim Belediye kadrosu gibi biraz fazla yüklüydü. Florya motellerine zor sığdırdık. Neyse helâl olsun çocuklara.

Eşref Şefik
Size bir hâtıramı nakledeyim. Bir gün Kuşdili çayırında Mataracı Sülüman pehlivanla Kıpti Niyazi pehlivan kapıştılardı. (Devamını radyo sohbetlerinden dinleyiniz.)

Şirin Devrim
Ah Şekspir! Seni bu hallerde de mi görecektik?

Muhsin Ertuğrul
Güzel. Pek güzel. Hem biraz fazla güzel.

Faruk Yener
Cole Porter çağdaş Amerika'nın müziğinin bu ünlü siması, estek, köstek. Vesaire, vesaire.

Zeki Müren
Böyle bir revüde Kate olmak isterdim!

Dil Köşesi

ATAÇ'IN SÖZCÜKLERİ

Türk Dil Kurumu bu ay içinde Ataç'ın sözlüklerini tanıtma yayınları arasında çıkardı. Uydurma dil meraklıları için mukaddes bir kitap olan Ataç'ın sözlükleri içinde gerçekten çok güzelleri olduğu gibi, pek tuhafları da var.

Biz rahmetli üstadın (Ataç'a göre Üstad: Önüt) daha çok tuhaf sözcüklerinden bir kaçını alıyoruz.

Acayip, Tuhaf: Tanmalı (Ne kadar tanmalı değil mi?)
Adalet: Tüze (Tüze Partililerin kulakları çınlasın)
An: Kıpı (Kapının açıldığı kıpıda)
Askeri Hekim: Sü atasağun
Bülbül: Sanduvaç (Dikkat! Sandviç değil)
Cennet: Uçmak (Acaba ne ile?)
Cilt: Ötük
Çirkinlik: Yımızıklık (Ne yımızık bir kelime!)
Dans etmek: Siğenmek (Bir kadına «Sizinle siğenmek istiyorum» deyin bakalım)
Elbette: Öğseyin, üsbeki.
Feda etmek: Yoluğlamak.
Harf: Ücük
Kelime: Keleci (Dikkat Kelleci değil!)
Papağan: Kakavan (Estağfurullah)
Şarkı: Irlama (Şarkıcılar duymasın)
Şiir: Aydık, yır (Şair de yırtapoz)
Telefon: Uzak konuşur (Her telefon değil)
Tevazu: Küçüklenme (Tevazu gösteriyorsunuz yerine küçükleniyorsunuz diyebilir misiniz?)
Zengin: Bay (Bayan ne olacak)

Büyük romancı ile genç romancı

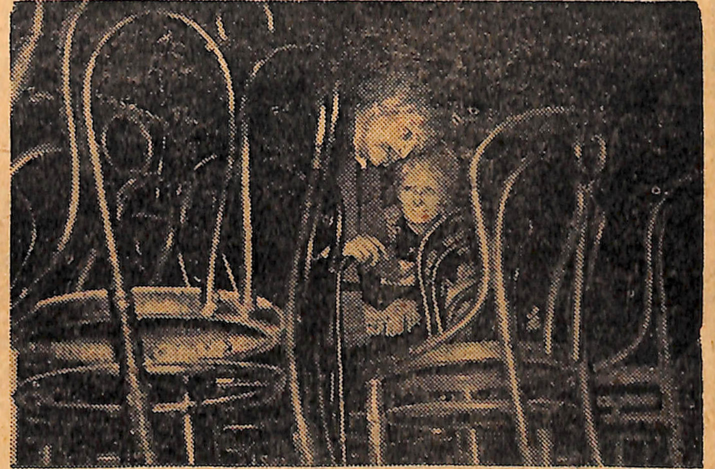
Genç romancılarımızdan biri (adı lâzım değil) son yazdığı romanın müsveddesini büyük romancımız Halide Edip Adıvar'a götürerek yayınlanmadan bir kere okumasını rica etmişti. Halide Edip genç romancıyı kıramadı, aldı romanı. Roman hem kötüydü hem de bir sürü imlâ yanlışı ile doluydu. Halide Edip sıkılarak okumağa çalıştı, fakat nafile, bir ayda daha yarısına gelmemişti. O günlerde genç romancı tekrar Halide Edip hanımı ziyarete geldi. Konuşmağa başladılar. Adıvar, hangi romancıları okuduğunu sordu genç romancıya. Genç romancı saymağa başladı.

— Balzac'ın, Tolstoy'un, Zola'nın, Hemingway'ın, Steinbeck'in bütün romanlarını okudum. Bizden de en sevdiğim romancı sizsiniz. Sizin de Handan, Son Eseri, Ateşten Gömlek, Kalp Ağrısı, Vurun Kahpeye, Sinekli Bakkal, Tatarcık, Sonsuz Panayır gibi hemen bütün romanlarınızı okudum.

Halide Edip dayanamadı:

— Ah! Dostum dedi, ne olurdu bir de kendi romanınızı okusaydınız...

Turnelerden Haberler

Dormen'ler Maraş'ta

Haldun Dormen ve arkadaşları bu yıl İstanbul'da oynadıkları komedileri Güney Doğu illerimizde de başarıyla oynadılar. Maraş'ta bulundukları sırada kaldıkları otelin garsonlarından biri Haldun Dormen'den bir bilet istedi. O geceki temsil için garsona bir bilet veren Haldun Dormen, ertesi gün ona rastlayınca hemen sordu:

— Gece, temsile gelebildin mi?

— Sayenizde gelip seyrettim efendim.

— Yerin iyi miydi bari?

— Sağolun, İyiydi efendim.

— Oyunu beğendin mi bakalım?

— Eksik olmayın, beğendik efendim.

— Güzel bir komedidir. Hayli gülmüşsündür herhalde?

— Aman efendim estağfurullah, benim size gülmek ne haddime!

Sandalyeler İzmir'de

Yıldız ve Müşfik Kenter İzmir Elhamra sinemasında Ionescu'nun Sandalyelerini oynuyorlardı. Sinema salonu hıncahınç dolmuştu. Oyun başladı. Yıldız ve Müşfik sahneyi boyuna sandalye ile dolduruyorlardı. Beş sandalye, on sandalye, yirmi sandalye derken ön sıralarda kucağında çocuğu ile oturan bir hanım, program satıcılarından birine yüksek perdeden seslendi:

— Aman oğlum şu sahnedeki boş sandalyelerden birini alıver de çocuğu oturtayım!

— Ne rahat tırmanıyor!
— Elbet etiketleri kontrol memurudur!

— Ağabeyimle nişanlısı... Saçlar kendi saçı, ka
— Vah zavallı vah.. Nerden bulmuş bu eski za

Teyze kızı

Bir pazartesi sabahı, aynı büroda, aynı serviste çalışan iki genç memur arasında:

— Dün plâjda beni görünce neden bana mânalı mânalı gülümsedin ve birşey söylemeden uzaklaşıp gittin?

— Sizi rahatsız etmek istemedim.

— Amma yaptın ha!.. O yanımdaki kız için söylüyorsan, yabancım değil, teyzemin kızıdır.

— Tanıyorum...

— Nereden?..

— Benim de bir zamanlar teyzemin kızıydı!

Berberde...

Saçlarını yaptırmak için randevu aldığı kuvafüre gitmişti. Salon tıklım tıklımdı. Berber ellerini uğuşturarak:

— Çok bekliyeceksiniz... En iyisi akşam üstü gelin.

— Akşam üstü gelemem, kocam merak eder...

İşten bunalan kadın berberi dayanamadı:

— Canım bir yalan uydurursunuz olur biter.

Genç kadın berberin yüzüne sert sert baktı:

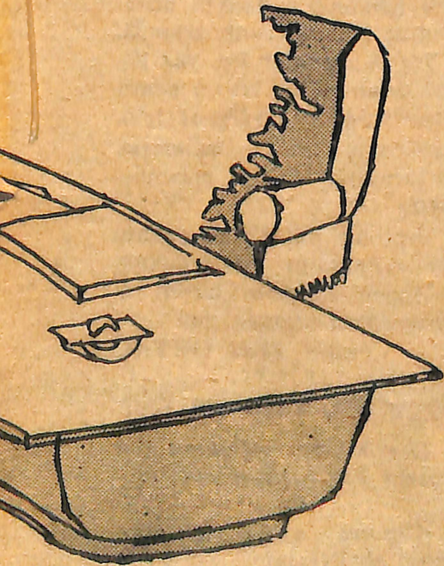
— O yalanı biraz sonra gelecek kocama siz uydurun!

Makam h

...a: kendi kaşı, kirpikler kendi kirpikleri...
...nın güzelini?

...sı!

Yalancı!

Akıl hastalıkları mütehassısı günlük vizitine çıkmıştı... İlk olarak yeni getirilen ve kral olduğunu iddia eden bir hastanın yanına girdi. Adam yatağının üzerinde ayağa kalkmış bağırıyordu:

— Ben bir kralım!.. Artık hiç şüphem kalmadı, çünkü şeytan da bana, «Sen büyük bir kralsın...» dedi.

Birden yandaki odadan başka bir ses duyuldu:

— Haydi ordan yalancı!.. Ben sana öyle şey söylemedim!

Aşk!..

Genç kızla genç erkek, Adada çamların altına oturmuşlardı. Erkek elini sevgilisinin omuzuna koymuş anlatıyordu:

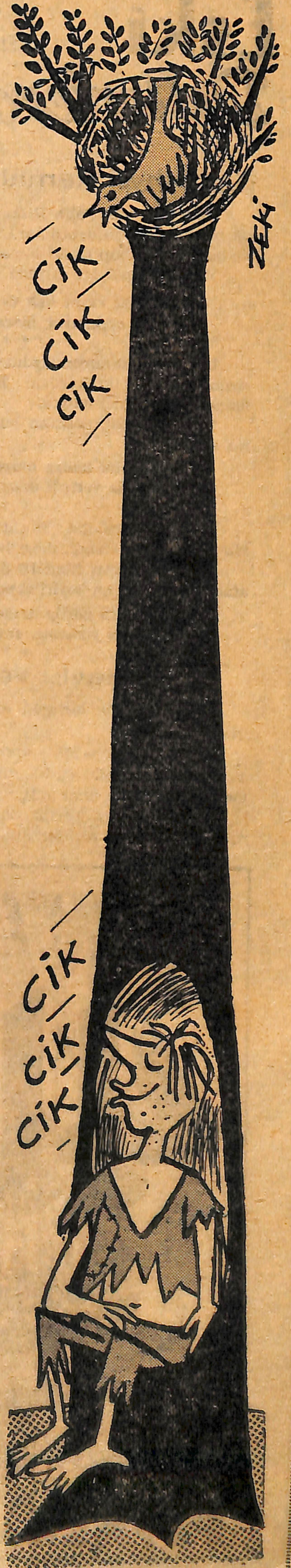
— İnan ki sevgilim, seni bütün kalbimle seviyorum... Sensiz yaşıyamam... Seni mesut etmek için yapmıyacağım şey yoktur!..

Genç kız:

— «Demek benimle evleneceksin?..» Diye sorunca...

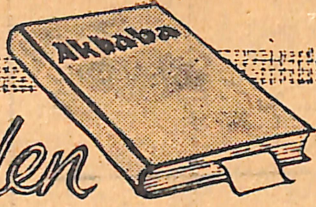
Delikanlı kaşlarını çattı:

— Rica ederim, mevzuu değiştirme!..

Sohbet!

Eski Defterlerden

Yahya Kemâl'den şakalar

Yahya Kemâl, Falih Rıfkı, Tahsin Nahit, Nizam yolunda bir yürüyüş yapıyordular... Lûna Parka yaklaşırken bir de baktılar, Yakup Kadri bir eşeğe binmiş, turdan geliyor...

Yahya Kemâl bir çırpıda şu beyiti söyledi:

Vakta ki emr-i hak Cebel-i Nurdan gelir,
Yakup eşeksuvar olarak turdan gelir!

* * *

Lozan Konferansındaydılar. Çıtı pıtı bir kız, otelin terasında, elinde iki kürdan, Hüseyin Cahit Yalçın'a masa üstünde dans tarif ediyor.

Yahya Kemâl, uzaktan bunu görünce, yine şu iki mısraı söyledi:

Dansın bu kadar olurdu tersi,
Kürdanla verirdi dans dersi...

* * *

Paris'te, Türklerle düşüp kalkan bir Suriyeli vardı. Herkese: «Bey, efendi, mösyö» yerine «ya seydi» derdi.

Bir gün Yahya Kemâl'e de «ya seydi» diyince, tepesi atan şair hemen şu beyiti yapıştırdı:

Bir Türkü görüp demek ya seydi,
Tam bok yemenin arapçasiydi!..

* * *

Havlu ve mendil

Neyzen Tevfik bir gün Akif'i bekâr odasına yemeğe dâvet etmişti...

Sofraya oturmadan önce ellerini gıcır gıcır yıkayan şaire Neyzen havlu tuttu. Ama Akif cebinden çıkardığı mendile silmekte ısrar etti:

— Görüyorsun Tevfik, daha şimdi yıkadım... Ona kurulayıp da tekrar kirletemem.

PiYALE
41 YAŞINDA
İNAP HULUSİ İSTANBUL
13
3
PiYALE ADI AĞIZ TADI

Reklâmcılık: 3448—190

— **Dikkat et yavrum, hızla yükselenlerin başları döner, düşerler!**

Yarımlar saltanatı

Kulaklarımıza yirmi milyon ağzın uğultusile çarpan bütün şikâyetlere tek suçlu bulabiliriz: Yarım adam!

Saray saltanatını, softa saltanatını, zorba saltanatını yıkarken Cumhuriyet, yirmi dört yılda yalnız bu saltanatı yıkamadı: Yarımlar saltanatı!

İlimde yarım adam + sanatta yarım adam + fende yarım adam + idarede yarım adam = Çektiklerimiz!

Eğer, güzel türkçemiz «K» ların ve «G» lerin hücumile kargalar diline döndüyse...

Eğer, çocuğumuzun elinde, bilgimizi, duygumuzu isyan ettiren bir cahil kitap varsa...

Eğer, medenî kanun imam nikâhını hâlâ kaldıramadıysa...

Eğer, eğer, eğer... Hepsi Adanayı kâh güneş çarpıyor, kâh sel boğuyorsa...

Eğer, eğer, eğer... Hepsinin başında ve sonunda bir yarım adam arayınız!

Bütün adam, kendi kendisine güvenmenin asil emniyeti içindedir. Ayakta durabilmek için dayanak aramaz.

Yarım adamlar ise, yüz yarım adamın bir bütün adam edemiyeceğini bildikleri için, menfaatin gizli bağlariyle, birbirlerine sımsıkı sarılmışlardır.

Yeni bir inkılâp ile yarımlar saltanatını devirmedikçe hiçbir işimizin bütün olmıyacağına inanmalıyız!

Yusuf Ziya ORTAÇ

* * *

Okumaya, yazmaya dair

Her kitaba bağlananı her kazığa bağlıyabilirsiniz.

* * *

Kitabını göster, ne olduğunu söyliyeyim.

İbrahim Alâattin Gövsa

Pitigrilli'den çeviren:
Adnan Tahir

Hesap etmişler... Bütün dünyanın sadece bir dakikalık tütün sarfiyatı üç ton tutuyormuş.

Tütün deyince insan ister istemez Kristof Kolomb'u hatırlıyor. Ünlü kâşif vaktiyle bu konuda ne demiş?

— «Yerliler, yaktıkları bir şeyi dudaklarının arasına sıkıştırıp tüttüyorlar... Ama bundan nasıl bir zevk aldıklarını anlıyamadım bir türlü.»

Her iki dünyanın âlimleri: «Tütün kanser yapar mı yapmaz mı?» diye ayni çetin hedefe doğru yöneledursunlar... Psikologlar da bu konuyu ayrı bir açıdan didikliyorlar: «Erkeği ve kadını tütün içmeğe zorlayan sebepler nedir?»

Bu sorunun çeşitli cevapları var:

1 — Tiryakilik, sosyal baskıların sonuçlarından biridir. Geleneklere son derece saygılı bir aile tasavvur edin. Bu ailenin söz sahibi kişilerine göre tütün, büyükler için meşru bir hak, küçükler için de affedilmez bir ayıptı. Bu durumda küçükler artık büyüdüklerini bir an evvel ispat edebilmenin sabırsızlığına mağlûp olarak sigaraya başlamasınlar da ne yapsınlar değil mi?

2 — Eski bir geleneğin yeni şekildeki bir devamıdır. Dedelerimiz, dostluğu takviye gayesiyle birbirlerine ekmek ve tuz ikram ederlermiş. Şimdi ise iki kişi arasındaki günlük münasebetleri en kestirme yoldan düzene koymanın çaresi rüşvetten evvel tütündür: «Bir sigara yakmaz mısınız efendim?»

3 — Tütün içmeyi, can sıkıntısına karşı koyabilmek için sarfedilen şuursuz bir gayret olarak da yorumlayabiliriz. Pakete uzanmak, açmak, bir sigara almak, yakmak veya bir pipoyu doldurmak... Bütün bunlar oyalanmak ve farkında olmayarak enerji sarfetmek değildir de nedir? Tıpkı kadınların bir yandan dedikodu yapması, bir yandan da yün örmesi gibi birşey.

4 — Bu dördüncü madde beni pek tatmin etmiyor ama fikir fikirdir. Sigara tiryakiliğini, çocukluktan kalma bir alışkanlığın bir süre sonra hortlaması şeklinde de izah edebiliriz. Minimini birer yaratıkken karnımızı nerede doyuruyorduk?... Anamızın göğsünde. Bunun dışında neyle oyalanıyorduk?... Emzikle. Böylece dudaklarımız bir şeyin temasına alışıyor, yıllar yılı bunun mahrumiyetine katlandıktan sonra da sigara ile telâfisi yoluna gidiyoruz. Fakat emzik devriyle sigaraya başlama çağı arasında geçen şu uzun seneler var ya... Beni, dördüncü maddenin sıhhati bakımından tereddüde düşüren nokta da bu işte.

* * *

Birleşik Amerika'nın en büyük gazetelerinden New-York Times 1884 yılında şöyle bir yazı yayınlamış:

— «Ispanya'nın inkırazı, Ispanyolların sigaraya başlamasından sonraki devirlere tesadüf ediyor. Bu salgın günün birinde Amerika'lılar arasında da baş gösterirse körpe cumhuriyetimizin geleceği tehlikeye düşecek demektir.

Gaipten haber vermeğe kalkışan bu kötümser gazetenin kehaneti (bütün gazetelerin kehaneti gibi) bir kuruntu olmaktan ileri gidememiş, körpe cumhuriyet de o tarihten bu yana hiçbir zaman tehlikeye düşmemiştir.

Halen Birleşik Amerika'nın yıllık sigara sarfiyatı 440 milyardır. Buna rağmen Amerika yıkılmak şöyle dursun her gün biraz daha yükseliyor, biraz daha şaha kalkıyor.

* * *

«Niçin sigara içiyoruz» sualini cevaplandıran dört psikolojik maddeden en dikkate değeri bence birincisidir.

Gelişmelerinin ilk çeyreğinde çocukların maymundan ne kadar farksız olduğu malûm. Taklit konusunda da bu benzerliğin büyük etki gösterdiği aslâ inkâr edilemez. Şu halde tiryakilik yüzde 25 nisbetinde bir irade yetersizliği ise yüzde 75 nisbetinde de heves ve özenti sonucu bir alışkanlıktır.

İlk sigara insanı daima rahatsız edecektir. Buna mukabil ilk deneme sırasında hiçbir gencin hiçbir zaman: «Aman ne berbat şey» dediği duyulmuş değil şimdiye kadar. Bu arada kuvvetli karaktere sahip olgun kimselerin tehlikeye karşı koyabildikleri de çok vaki.

Meselâ Balzac, kendisine ikram edilen bir yaprak sigarasını sonuna kadar içtikten sonra:

— «Bu, benim için ilk ve son oldu» demiş. Ağzına da bir daha tütün koymamış.

Mısırlı prenslerden birinin, bir elçi vasıtasıyla gönderdiği çubuğu nezaket icabı tüttürmek zorunda kalan Napolyon da elçi gittikten sonra yüzünü gözünü buruşturarak homurdanmış:

— «Tütünü bırakmak için başlamak kâfi.»

Tiryakilik konusunda bütün mesele ilk merhaleyi aşabilmekten ibaret. Size bir sigara mı verdiler?... Bunu, dudaklarınızın arasına sıkıştırıp acemice yaktıktan ve iki nefes çektikten sonra tablada ezebildiniz mi?... Evet mi?... Şu halde kurtuldunuz. Hayır mı? ...Artık sonuna kadar mahkûmsunuz.

Zaten ilk sigaraya, ilk boğa güreşine, ilk boks maçına, ilk futbol karşılaşmasına ve ilk ihanet teklifine hayır diyemeyenler daha sonrakiler için daima evet demek zorunda kalacaklardır.

Vaktiyle bir doktor tanımıştım. Çok başarılı bir cerrahtı. İyi ettiği hastalarından bir kısmı, tütün içip içemediğini sormağa lüzum görmeksizin ona, kocaman kocaman kutular içinde sigara hediye ediyorlardı. Günün birinde, sigara paketlerini başkalarına vermekten usanan doktor bunlardan birini açıyor ve bir sigara yakıyor. Yakış o yakış.

Berlin tütüncülerinin grev yaptığı sıralarda, bir akşam üstü onunla Unter den Linden'de dolaşıyorduk.

— «Şu sağa sola dağıttığım yüzlerce paketten bir ikisini saklasaymışım ne iyi olacaktı değil mi? diye mırıldandı ve kendisini oyalayabilmek için ağzına bir nane şekeri attı.

Gabriele d'Annunzio, sigaraya başladığı zaman 50 yaşındaydı... Ve Birinci Büyük Harp sebebiyle Paris'te bulunuyordu.

İkamet tezkeresi ve buna benzer diğer evrakın temini için ilgili makamlara başvurduğu zaman onu da herkes gibi kuyruk olmağa mecbur etmiştiler. Bu sıkıcı bekleme anlarında üstüste içtiği sigaraların izahını şöyle yapıyor:

— «Tütün sayesinde vakit daha çabuk geçiyor, kuyruk daha kısa görünüyordu.»

D'Annunzio katıksız bir asildi. Parası ve niyeti olan herkesin kolayca temin edebileceği yeryüzü cennetlerinden de katiyen hoşlanmazdı.

— «Tütün kötü bir alışkanlık haline geldiği zaman insana zevk verebilir... Fakat ben sigaraya alışamayacağımı ancak başladıktan sonra farkettim» diyor ve üzgün bir ifadeyle devam ediyordu: «İhtiyarlık günlerimde ne kadar sıkılacağım kimbilir?... Kâğıt oynamasını bilmem, kahve içmek hoşuma gitmez, bilardodan haberim yok, misafire ve misafirliğe tahammül edemem, şarap içmiyorum, tütünle de aram iyi değil.»

* * *

Sigara konusu doktorlarla psikologlardan başka iktisatçıları da yakından ilgilendiriyor. Bunlara göre şayet sigara olmasaydı dünya ekonomisinde her dakika başına bilmem şu kadar milyon lira kâr kaydedilecekti. İyi ki edilmiyor. Aksi halde «bu paraları nereye harcasak acaba?» meeslesi çıkacaktı.

Hani daima bizim menfaatlerimizi korur görünen sadık dostlar vardır.

— «Sigaraya harcadığım avuç dolusu para ile şimdiye kadar bir ev satın alabilirdin» der dururlar. Ama kendileri sigara içmedikleri halde değil evleri kümesleri bile yoktur.

En iyisi içenleri de içmeyenleri de kendi görüşleri ile başbaşa bırakmak olsa gerek.

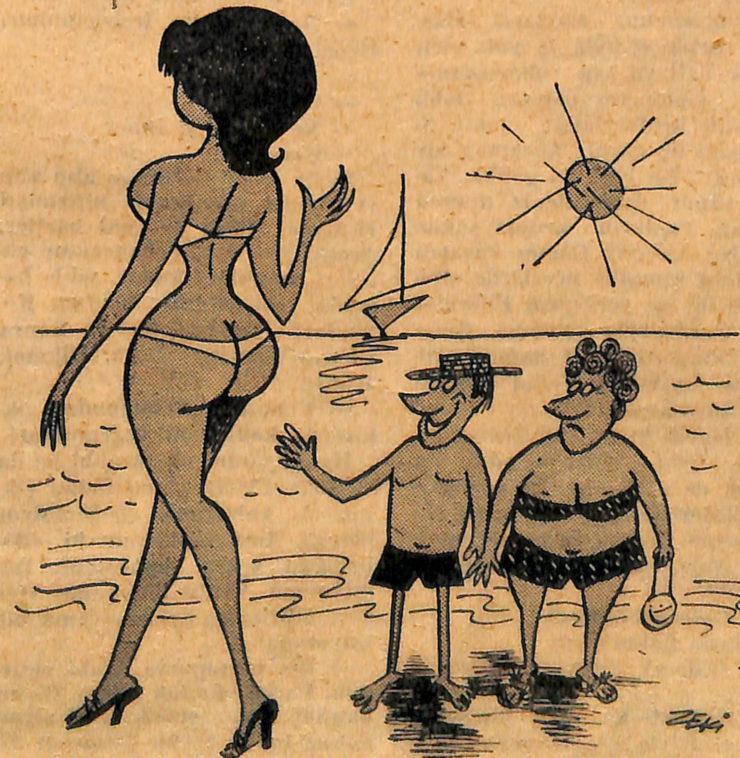
Dört madde ile başladığımız bu yazıyı yine dört madde ile bitirebiliriz:

1 — Tütün bir zehirdir.

2 — Olursa olsun.

3 — Bir tiryaki başkalarının sigara içmemesine ses çıkarmaz ama, tiryaki olmayanın durumu ters orantılıdır.

4 — Şayet bir arkadaşınız boyuna sizin pakete saldırıyorsa, ona fazla sigara içmenin zararlı olduğunu söyliyebilirsiniz. Ama siz de: «Ben artık sigarayı bıraktım» diyerek başkalarının paketine saldırmamalısınız.

— Ne gösterişli mayo, değil mi karıcığım!..

— Gelecek ama, olsun.

— Sen onu bunu bırak da, bir zaman çalışsın bakalım. Haftada elli lira, fena para değil. Hattâ öteki de bir elli kazansa... Ne dersin?

Kadın içini çekti:

— Hepimiz pazara dökülelim yani?

Sertçe döndü:

— Ne demek o?

— Öyle ya, ben çalışıyorum. Büyük çalışacak, ardından küçük. Sıra en küçüğe gelecek yavaş yavaş..

Her günkü çekişme gene başlamıştı.

Bütün bunlardan habersiz en küçük, babasıyla annesinin karyolası yanında, yerdeki ufacık bir yatakta uyuyordu. Kanatları açık pencere ötesinde gittikçe kızarıp pembeleşen mavi bir gün başlıyor, ı. Kırmızı kiremitli çatılarla yüksek apartmanların ötesinde mavi deniz, yukarda tozlu bir mavilikle uzanıyordu.

Kadın:

— Sabah sabah kavgayla berbat etmiyelim şu güzel günü!

Adamın gördüğü yoktu. Ne deniz, ne hafifçe tozlu mavi gök, ne de denizin uzaklarında kocaman, bir kucak kadar yusyuvarlak güneşin kan kırmızı tekeri.

— Dilini tut öyleyse!

— ......

Anne dışarı çıktı, kızlarını yatakta sırtüstü konuşur buldu.

Filiz:

— Kavganız bitti mi?

Anne şöyle bir bakıp mutfağa geçti. Artık ne Nur, ne de babasıyla annesi. Kavgaları da vızgelirdi. Uçuyordu. Pencereye, pencereden de dışarlara gözü ilişti. Güneş!

Pencereye abandı:

— Nur koş, Nur!

Nur da koştu o da abandı:

— Ne var?

— Güneşe bak kız!

Baktı, gördü:

— Ayyy, ne güzel değil mi?

— Güzel de söz mü kız, hârika!

— Sanki denize düşmüş de ağır ağır çıkıyor değil mi?

Karşı, yan, daha yandaki apartmanlar, kiremitleri paslı eski evlerin harap çatıları. Damlarda, balkonlarda filân yatanlar. Taa dipteki arsada atını kaşağılıyan ihtiyar arabacı, bir tavuğu kovalıyarak geçen kırmızı bir horoz.

— Öyle korkuyorum ki!

— Neden?

— Ya giremezsem?

Nur payladı:

— Gene başladın mı?

Filiz:

— Ama, dedi, kimbilir ne güzeller gelir şekerim!

— Sen en güzellerisin!

— Benden daha güzeller yok mu?

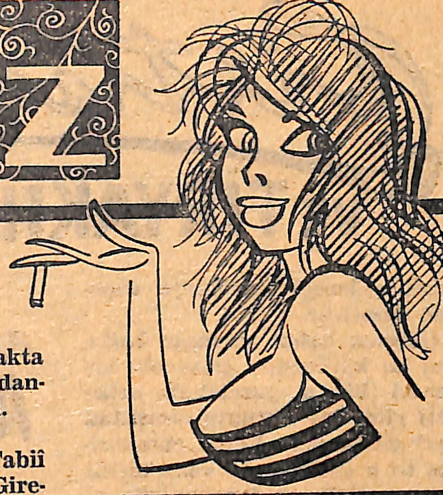
— Yok!

— Teşekkür ederim.

— Sen istedikten sonra ne yapar yapar girersin. Eteklikleri mizi unuttun mu? Spor papuçlarımızı, çaça. Hani sinemaya gidecektik? Giremezsen hiçbiri olmaz, biliyorsun!

— Biliyorum.

Filiz

Orhan Kemâl

Mutfakta çayı hazırlamakta olan annenin gazocağı, çaydanlık, bardak, kaşık gürültüsü.

— Biliyorsan ona göre!

Evet, ona göre, biliyor. Tabiî ona göre. Girmesi lâzım. Giremezse ne eteklikler, ne pabuçlar, ne de sinema. Girmesi lâzım. Başkaları varsa bile, daha güzeller bile varsa, ne yapıp yapıp atlatmanın yolunu bulmalı. Fakat güneş, güneş ne güzel!

— Nuuur!

— Efendim anne?

— Sofra bezini ser!

Filiz bunları duymadı, duydu anlamadı. Gözleri denizin uzaklarında. Başı pencerenin tahtasına dayalı. Güneşin kıpkırmızı tekeri mavi sulardan sanki sırılsıklam çıkıyor. Görmüyor. Görüyor anlamıyor. Adam, düşündeki gibi kocaman göbekli, iriyarı mı bakalım? «Rüyalar yalan söylemez!» gibi bir lâf hatırlıyor. Annesinden mi? Yoo, anne annesinden. Anne annesinin mavi gözleri. Nur onu andırırmış. Hiç sevmiyor. İyi ki o benzemedi anne annesine. «Rüyalar yalan söylemez!»se, yeni patronu koca göbekli biri. Belki de ondan başka girmek isteyen olmıyacak! Ama koca İstanbul. Olmaz mı hiç? İstanbul'un her yanından, çeşitli kızlar, kadınlar gelecek. Belki de on, belki yirmi, belki de yüz yirmi. Onların arasından Filiz'i seçecek! Zor. «... Zor mor. Seçtireceğim kendimi. Ne yapıp yapıp seçtireceğim. Yoksa ne eteklikler, ne pabuçlar, ne de haftadan haftaya sinema!»

Ya babasının alayları? Başlardı artık «Sende iş yok. Sen hiçbir baltaya sap olamazsın!» diye... Olamazsa olamaz. Daha kafasını kızdırırlarsa, atlar limandaki üç bacalı, kocaman bir vapura... En iyisi bu galiba. Vapur, vapur, deniz, deniz, duman duman. Fıçıların ardına saklanır. Ne Atomu? Canım rüyaydı o. Atom kimbilir nerelerde şimdi? Belki de yeni yeni Filiz'lere ağız mızıkasıyla Samba, Rumba, Tintin tinimini hanım çalıyordu akşamları, Vatan caddesi asfaltının kıyısında!

— Haydi kızım çay hazır!

Sıkıntıyla sofraya gitti. En küçük de uyanmıştı iri gözleriyle. Gözleri iri iri. Filiz'in iri elâ gözlerine benzetiyordu görenler.

— Abla, bugün gideceksin değil mi?

— Gideceğim, dedi.

Babası bakmadan:

— Gidecek dünyayı fethetmeğe..

Öyle kızdı ki. Hiç kimsenin babası böyle... «Hayvan» diye geçirecekti, tuttu kendini. «Dünyayı fethetmeğe»ymiş. Kitapçıya gidecek sadece, dünyayı fethetmeğe değil!

— Ablacığım. Bana haftadan haftaya bir lira verirsin değil mi?

Babasının inadına:

— Veririm tabii!

Gene babası, bakmadan:

— İt doydu da...

— Ben it değilim!

— Filiz!

Annesi.

— Ne var?

— Baban şaka yapıyor kızım..

— Böyle şakaları sevemiyorum, zorla mı?

Bu sefer akları pembeleşmiş gözleriyle mavi mavi baktı babası:

— Niye? Sen bu evin çocuğu değil misin? Yoksa Mısır kralının sarayından mı geldin?

Allahım, çıldıracak. Mısır kralının sarayı. Ayol Mısır kralı nerde şimdi? Mısır'da krallık mı kaldı? Faruk şimdi Nis'de mi? Montekarlo'da mı? İtalya'da mı? Gazete okumıyan, dergilere göz bile atmıyan insan.

— Mısır krallık değil artık!

— Kıral, ireizicumhur..

— Reisicumhur.

Baba çıldıracaktı nerdeyse:

— Reisicumhur, ireizicumhur. Hepsi bir!

— Bir değil.

— Filiz!

— Ne var gene anne?

— Kısa kes!

Kesti, kesti ya babası alıp alıp veriyordu. Rüştüyeyi bitirmişti rüştiyeyi. Hem de eski harfler, Arabî, Farisî. Ya babasının geceleri sabahlara kadar, rahle başında çalıştırdığı Kur'anı Kerimler? Karabaş tecvit? Sonra Ulûmu diniyye, Eşya, Hikmet, Kimya...

— Yumurta kabuğundan çıkmış da kabuğunu beğenmiyor!

Bu da yanlış, ah yarabbi bu da yanlıştı. Civciv yumurtadan çıkmış da kabuğunu beğenmiyor olacak. Ama söylenmez ki. «Babacığım, şeker babacığım. Bilmiyorsun. Yanlış biliyorsun. Her şeyi bilirim sanıyorsun ama bilmiyorsun!»

— Biz zamanında Arabî okurduk, Farisî okuduk kızım. Bizim okuduğumuz sizinki gibi yirmi dokuz harfli çocuk oyuncağı Alfabe değil, Elifbâ'ydı elifbâ!

Çayını çabucak içip kalktı. Karşılık vermeden, biraz da hırsla gibi kalkış, babanın gözünden kaçmadı. Daha işe başlamadan başlamıştı çalıma. Kafasından dudakları rujlu, şık, zarif, çalımlı memur bayanlar geçti. Bu da onlardan mı olacaktı? Gide gide maaşı da artacak, bu da onlar gibi babasını tanımazlıktan mı gelecekti?

Bütün bunları unutuveren, hattâ babasının düşündüklerini sezse bile, aldırış etmeyen Filiz, Nur'un yardımıyla ayna karşısında hazırlanıyordu:

— Şu tarağı buluversene Nur!

Nur sağa sola bakındı, karyola, yatakların üzerine atılı entari, gecelik ya da yorganların filân atına baktı. Bulamadı.

— Nur!

— Efendim abla?

— Yüzüm soluk mu?

— Yoo, her zamandan daha renklisin. Kilotunu değiştin mi?

— Hayır, seninkini veriver!

Karyolanın altından bohça. Nur çabucak açıyor, yırtık, yamalı birkaç kilot arasından kavuniçi jerseden olanı buluyor.

— Al!

Alıyor.

— Tarak?

Bohçayı çabucak kapayıp atıyor karyolanın altına.

— Tarağı bulamadım be abla?

— Anneme sor.

— Anne, tarak nerde?

Anne, babanın «Ne hazırlığı bu? İşe gidecek altı ucu!»suna aldırmıyor geliyor yuvar yuvar:

— Hiçbir şeyi de bulamazsınız, koca kızlar!

Annenin, bütün annelerin ellerinde olduğunca, elinde sihir mi var ne? Çat sağa, pat sola, tarağı buluyor:

— İşte, burda, size bakıyor!

Bütün bunların dışındadır Filiz. Şip şak değişiliveren kilot, paldır küldür taranan saçlar...

— Gömleğimi de değişsem iyi olurdu ama..

Nur'dan önce anne:

— Hadi kızım hadi. İlk gününde gömleğini muayene edecek değiller!

Filiz'in utançtan aklı gitti. Kanı yanaklarına saldırdı:

— Hiii.. anne!

Anne kendi havasında. Ne kızı, ne kızının yanaklarına saldıran kan.

— Ne bu? Kilot mu değiştin kız?

— Anne yavaş söyle!

— Delisin, sen vallahi delisin Filiz!

— Niye?

— Kızım gömlek, kilot değişmenin mânası ne?

— Ohoooo canım!

— Şeye gitmiyorsun, işe gidiyorsun. O da girebilirsen!

Çeyrek saat içinde alı al, moru mor, çarpan kalbini incecik parmaklarıyla tutarak:

— Anneciğim benim için dua edin olmaz mı?

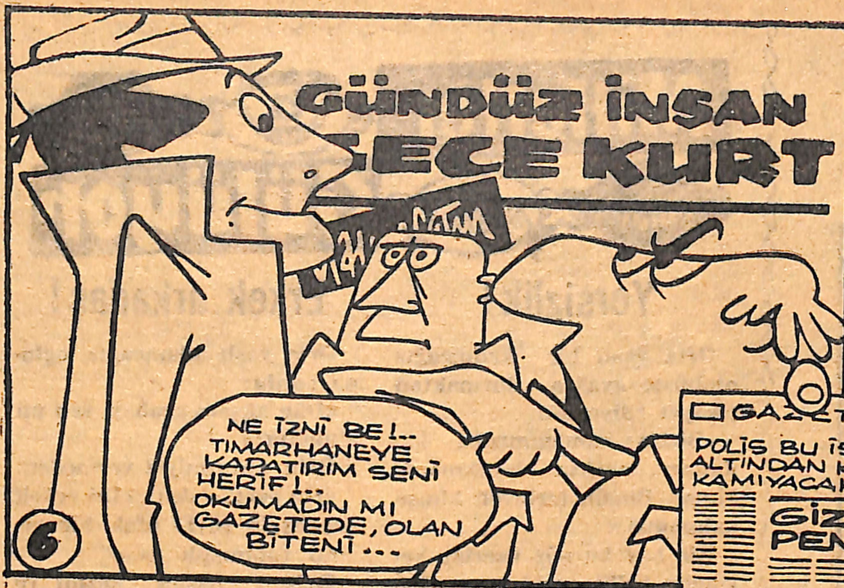
Anne, Nur, en küçük:

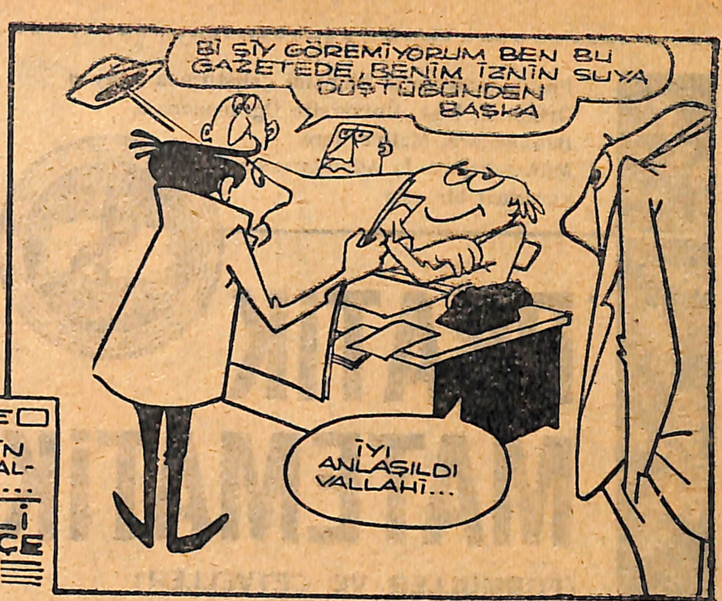
— Ederiz ederiz..

— Haydi bay baaay!

— Güle güleee!!!

(Devamı var)

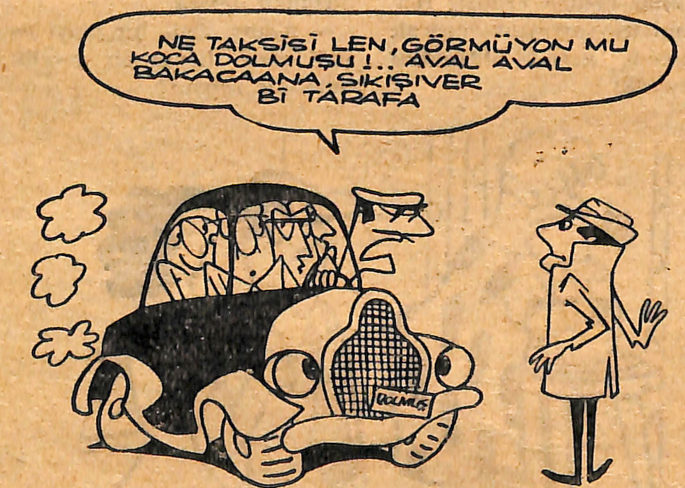

GÜNDÜZ İNSAN GECE KURT
NE İZNİ BE!.. TIMARHANEYE KAPATIRIM SENİ HERİF!.. OKUMADIN MI GAZETEDE, OLAN BİTENİ...
GAZETE
POLİS BU İŞİN ALTINDAN KALKAMIYACAK...
GİZLİ PENÇE
6

Bİ ŞİY GÖREMİYORUM BEN BU GAZETEDE, BENİM İZNİN SUYA DÜŞTÜĞÜNDEN BAŞKA
İYİ ANLAŞILDI VALLAHİ...

GİZLİ PENÇE!.. BU İSİM BANA HİÇ YABANCI GELMİYOR YAHU!.. BİR YERDEN YA DUYDUM YA İŞİTTİM!..
NAZİK HAFİYE TAHKİKATA BAŞLAMAK ÜZERE GEREKEN BİLGİYİ ALDI...

İŞE, ÇILDIRAN SARIŞINDAN BAŞLIYORUM... BANA FAZLA DAYANMAZ BU GİZLİ PENÇE!.. HERİFİ ENSELEDİĞİM GÜN, İZNİMİ İSTERİM AMA
ENSELİYEMEDİĞİN GÜN DE ENSENDE BOZA PİŞECEĞİNİ UNUTMA ZAVALLI OĞLUM!..

TAKSİ
POLİS HAFİYESİ Dİ Mİ, İLLE DE TAKSİYE BİNECEK!..

NE TAKSİSİ LEN, GÖRMÜYON MU KOCA DOLMUŞU!.. AVAL AVAL BAKACAĞANA, SIKIŞIVER Bİ TARAFA

PENÇE-TOTO OYNADIK! BEN GİZLİ PENÇENİN ELE GEÇMİYECEĞİNE KALIBIMI BASTIM, ARKADAŞIMDA, BU İŞİN ALTINDAN NAZİK HAFİYE BİLE KALKAMIYACAKTIR DİYE İKİ BUÇUĞUNA BAHSE GİRDİ..
BU DEFA POLİS AYVAYI YEMİŞTİR BENCE!.. NAZİĞİN NEZAKETİ SÖKMEZ BU NAZİK DURUMDA ABİ...
BEN BURDA İNECEKTİM...

BU İŞ OLDUKÇA ÇETİN GÖZÜKÜYOR... BÜTÜN ŞEHİR GİZLİ PENÇEDEN YANA OLMUŞ ADETA!..
AKIL HASTANESİ

BENDENİZ NAZİK HAFİYE ÇILDIRAN SARIŞINI ZİYARET ETMEK İSTİYORDUM...
ZİYARET GÜNLERİ PAZARTESİ PERŞEMBEDİR. AMA MADEMKİ KENDİNİ HAFİYE ZANNEDİYORSUN, GİR İÇERİ...

O KARI DA KENDİNİ DELİ ZANNEDİYOR... ONUN İÇİN ŞU ODAYA KAPADIK.
DEVAMI VAR

Pratik matematik bilgisini geliştirmek isteyen Ortaokul, Lise, Üniversite Öğrencilerine, Bankacılara, Maliyecilere, Mühendislere, İş Adamlarına... yardımcı bir eser

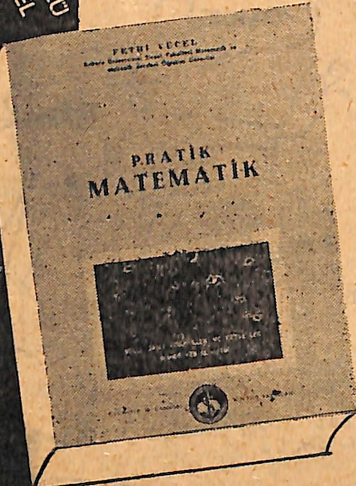
ÖLÇÜLER ISI TAKVİM YOĞUNLUKLAR KÜP KARE FAİZ SÜRGÜLÜ CETVEL SİN LOGARİTMA COS

PRATİK MATEMATİK

(FORMÜLLER VE CETVELLER)

Yazan: Fethi Yücel

Günlük hayatta en çok yer alan matematik konularını çözülmüş misalleri ile inceleyen sade bir eserdir.

●

İçinde bellibaşlı formüller, cetveller ve logaritma cetvelleri yeralmıştır.

●

Umumi Tevzi Yeri:
ANIL KİTABEVİ
Cağaloğlu, Vilâyet Karşısı No. 11, İstanbul

TÜRKİYE İŞ BANKASI

çeşitli yayınlarıyla kültürün de hizmetindedir

Faal: 5416—191

Cilt Kapaklarımız

AKBABA'nın cilt kapakları hazırdır.
Üstü yaldızlı kapakların fiatı 10 liradır.
Posta pulu ve ödemeli sipariş kabul edilmez.
İstenilen sayıda kapak için, Akbaba adresine banka veya posta havalesi rica olunur.

AK—192

Evinizde ve İşyerinizde
5 davetliden 500 davetliye kadar
her çeşit ziyafet için
KONYALI
daima hizmetinizdedir.

AK—193

Milletler Gülüyor

Yersizlik!

Orta yaşlı bir kadıncağız otobüste ayakta durmaktan şikâyet ediyordu:

«Bizim zamanımızda, kadınları ayakta bırakmazdı kimse. Bugün terbiyeli kimse kalmamış.»

Bir bey bu söz üzerine yerinden kalktı, şapkasını çıkararak, hanımı selâmladı.

«Hanımefendi müsaade ederseniz yanıldığınızı söyleyeceğim. Her zaman terbiyeli kimseler bulunabilir. Yalnız oturacak yer yok.» dedi ve yerine oturdu.

* * *

Telgraf!

İskoçyalı bir tüccar, Fransa'da seyahat ediyordu. Trenden iner inmez doğru kasabanın postahanesine koştu, karısına «66 James» diye telgraf çekmek istedi.

Memur:

— «Şifreli telgrafları kabul etmiyoruz» diye itiraz edince,

— «Bu telgraf şifreli değil ki...» dedi İskoç. Bakın size anlatayım: Karım telgrafı alır almaz hemen Fransız rehberinin 66. sayfasını açacak ve benim nerede olduğumu öğrenecek!

Erkek arkadaş!

Orta yaşlı adamcağız, oğluna sordu:

«Dün akşam arabayı sen mi almıştın?»

Oğlu, ehemmiyet vermeden:

«Ha evet...» dedi. «İki erkek arkadaşla şöyle ufak bir gezinti yapmıştık da..»

Babası başını kaşıdı ve «Mükemmel, mükemmel...» diye mırıldandıktan sonra yüksek sesle:

«Yalnız, bu iki erkek arkadaşına söyle, bir daha arabanın içinde sütyen ve dudak rujlarını unutmasınlar, olmaz mı?»

* * *

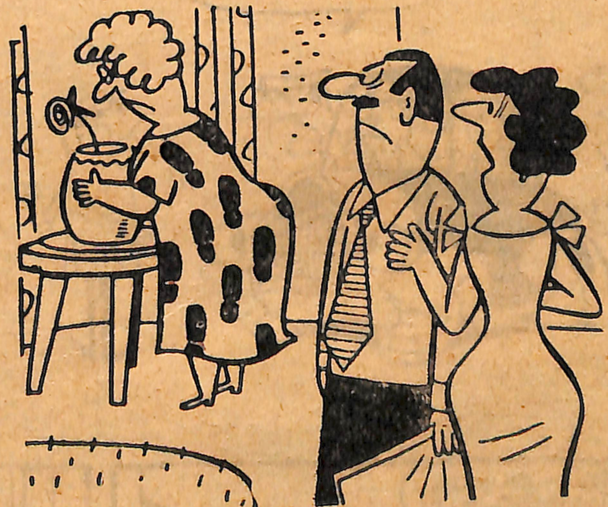
Renk!..

Müstakbel gelin çeyiz hazırlıkları ile meşguldü. Çamaşır satan bir mağazaya girdi. Gecelikleri gözden geçirirken tezgâhtar:

— Eğer, dedi, daha önce evlenmediyseniz size beyaz bir gecelik tavsiye ederim, evlendiyseniz mavi en uygun renktir!

Genç gelin namzedi, biraz düşündü, sonra:

— Acaba, dedi, bir mavi beneği olan beyaz bir gecelik bulabilir miyim?

— Yahu yeni hizmetçinin elbisesindeki bu ayak izleri ne?
— Çalıştığı yerlerin hâtıralarıymış!

Hangisi

Georges daima kadınları çok iyi tanıdığını iddia ederdi. Bir gün arkadaşı sordu:

— Sence sarı saçlılar mı, kızıl saçlılar mı, yoksa siyah saçlılar mı daha sadıktır?

Kadın sarrafı biran düşündükten sonra şu cevabı verdi:

— Beyaz saçlılar!..

Hangisini?

Küçük Nicolas babasının merdivenlerden çıktığını duyunca doğru annesinin yanına koştu:

— Anneciğim çok çabuk karar ver dedi: Babam geliyor. Ona ilk önce benim notlarımı mı, senin yeni şapkanı mı, yoksa antika vazonun parçalarını mı göstereceğiz?.

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT EREN

BİR TREN KAZASINDAN KURTULDUKTAN SONRA YOLLARINA KORKUDAN YAYA OLARAK DEVAM EDEN BİZİMKİLERİN, TAM BİR DEMİRYOLU KÖPRÜSÜNÜN ORTA YERİNDELERKEN, AKSİ BİR TESADÜFLE, ÜZERLERİNE TREN GELİYORDU...

75

ALFRED! ÇABUK DEREYE ATLAYALIM, ÇARE YOK!

BU ZİFİRÎ KARANLIKTA DEREYE ATLANIR MI BE?.. KÖPRÜNÜN KENARINA ASILALIM!..

SIKI TUTUN! TREN GEÇİNCE ÇIKARIZ...

HEEEY, NE OLUYORUZ?.. YANDIM ALLAH!..

TRENİN İSLİMİ ALFRED'İ HAŞLAMIŞTI...

ALFRED... NE YAPIYORSUN?

NEREDESİN ALFRED?..

TREN GEÇMİŞ, GİTMİŞTİ...

ALFREEED!

ALFREEED!

ALFREEED!

EYVAH! AKINTIYA KAPILDIM...

ALFRED ÖLDÜKTEN SONRA BEN NE DİYE YAŞAYACAKMIŞIM SANKİ?..

FREDERİK ŞÜLLER, GÜÇBELÂ BİR KIYIYA ÇIKABİLMİŞ, SONRA ÇARESİZLİKTEN HÜNGÜR HÜNGÜR AĞLAMAYA BAŞLAMIŞTI...

DAHA SONRA YORGUNLUKTAN UYUYAKALDI...

UYANINCA...

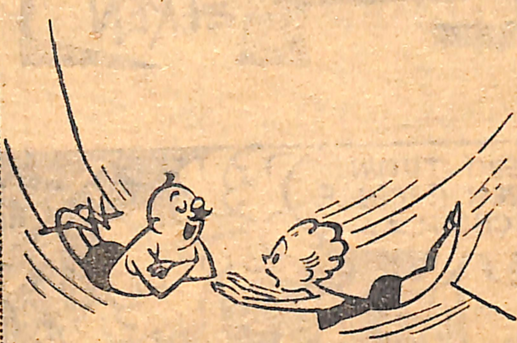
HERHALDE KÖTÜ BİR RÜYA GÖRDÜM... BAKSANA İNSANLAR ARASINDAYIM!

ALFRED NEREDE?..

ALFRED Mİ?.. KİMDEN BAHSEDİYORSUN ARKADAŞ?..

ALFRED!.. SEVGİLİ DOSTUM, KARDEŞİM BENİM.. SÖYLEYİN NEREDE?

DEVAMI VAR

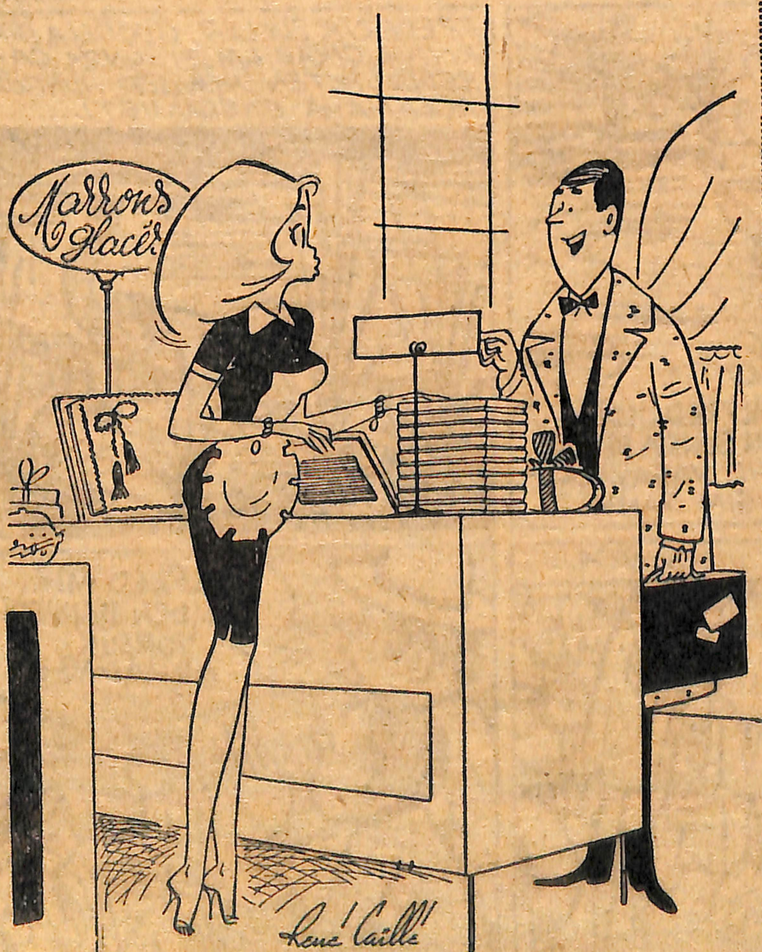

—"EVET" DEMEZSEN TUTMAYACAĞIM!

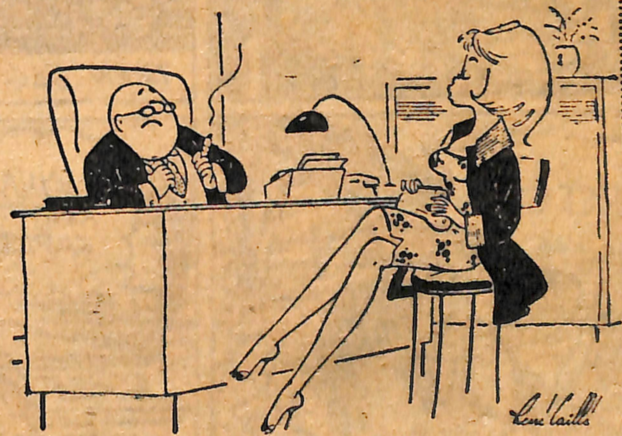

—STRIP-TEASE YILDIZINIZ BU MU?
—EVET EFENDİM... DAHA İLK GECESİ DE UTANIYOR!

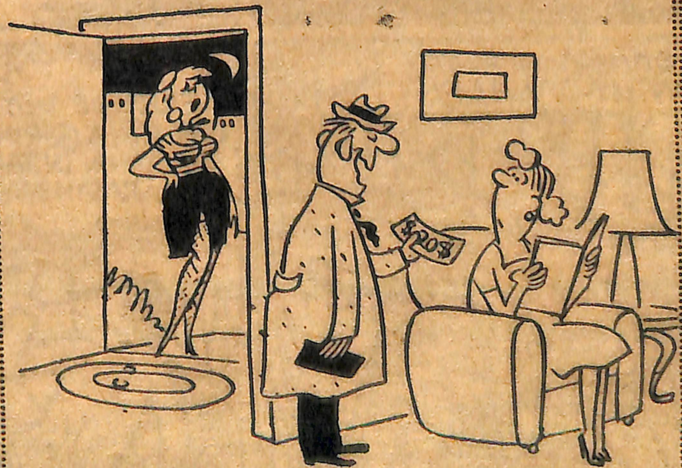
Dünya Karikatürleri

—NE OLURSA OLSUN, GÜZEL BİR KUTUYA KOYUVERİN... NASIL OLSA AÇMADAN BİR BAŞKASINA HEDİYE EDECEKLER!

—YALNIZ GÜNDÜZLERİ ÇALIŞABİLİRİM...
—ZATEN BİZDE GECELERİ İŞ YOK!

—KARICIĞIM, ŞUNU BOZAR MISIN?

A K B A B A

MATBAASI

Yepyeni harfleri
Yepyeni makinesi

En titiz dizgi, baskı ustaları

ve

En iyi cins pırıl pırıl Avrupa mürekkepleri ile hizmetinizdedir.

Adres: Divanyolu, Klodfarer
Cad. No: 8 - 10
AKBABA
Telefon: 22 18 11

Ak 194

Bu cüzdan ile ...

...biriktirmiş olduğunuz paralar mutlaka değerlenecektir.

Bankamıza yatıracağınız tasarruflarınız, her zaman emniyette kalacağı gibi, o/o 6,5'a kadar faiz alarak zengin para ve apartman daireleri ikramiyelerine katılabilir.

TÜRKİYE
EMLÂK KREDİ
BANKASI

Basın - 8746 - A 5495 - 195

PORTRELER

Yusuf Ziya Ortaç

Birinci baskısı bir ay içinde satılıp biten Portrelerin ikinci baskısı yeni ilâvelerle basılıyor.

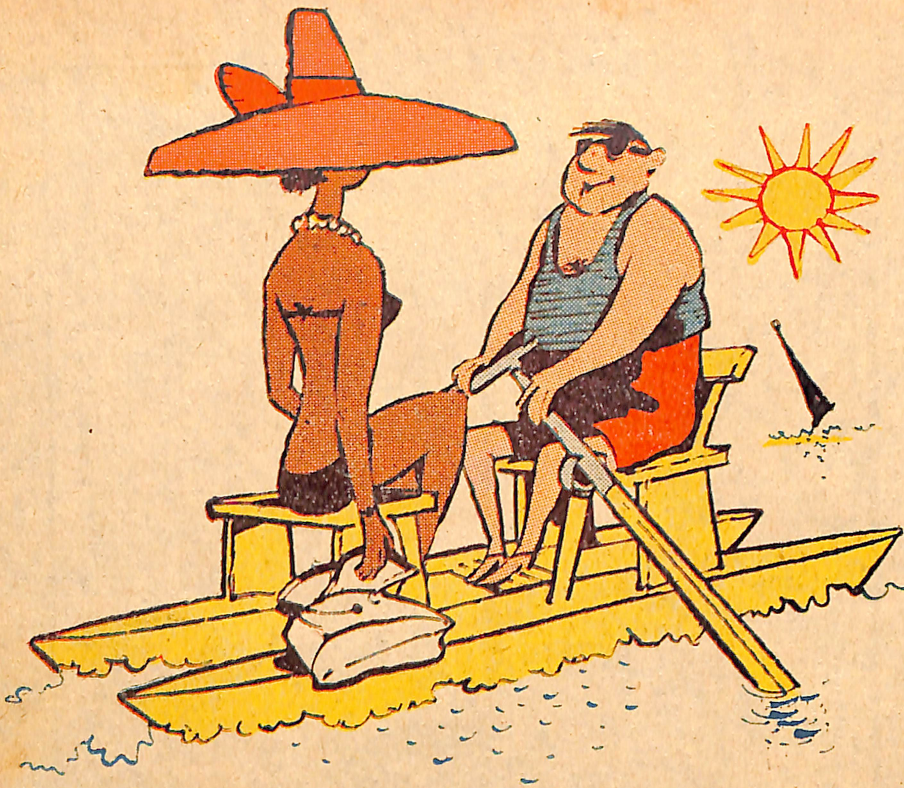
Siparişlerinizi şimdiden yapınız.

Fiatı: 750 Kuruş

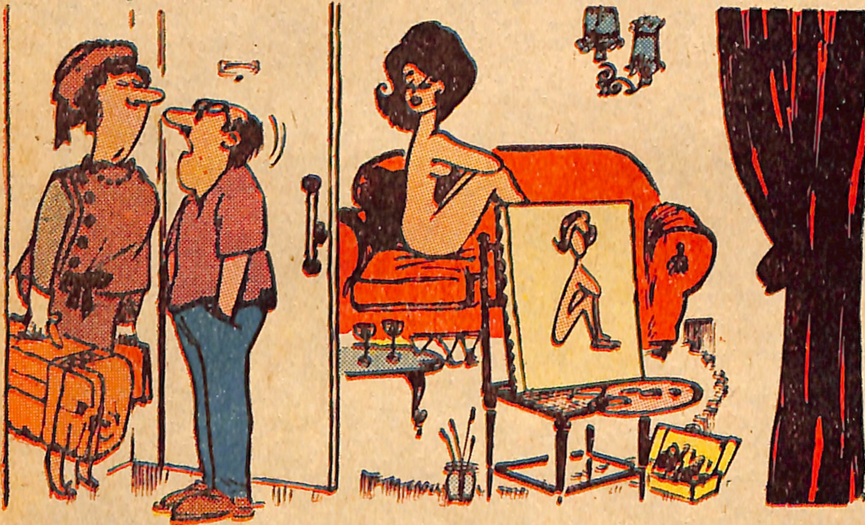
Umum Satış Yeri: AKBABA Yayınevi
Divanyolu Klodfarer cad. No. 8 - 10 — İSTANBUL

Ak. 196

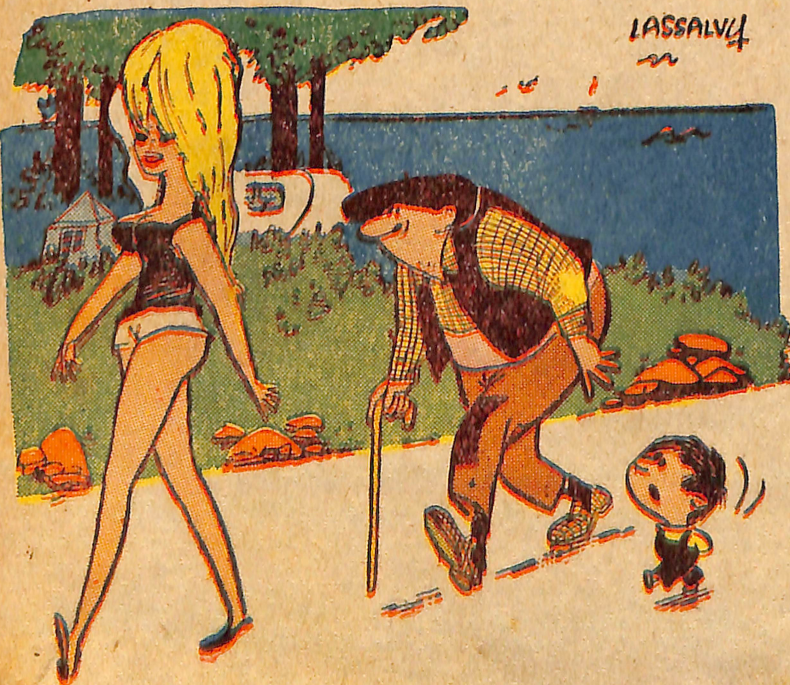
Akbaba

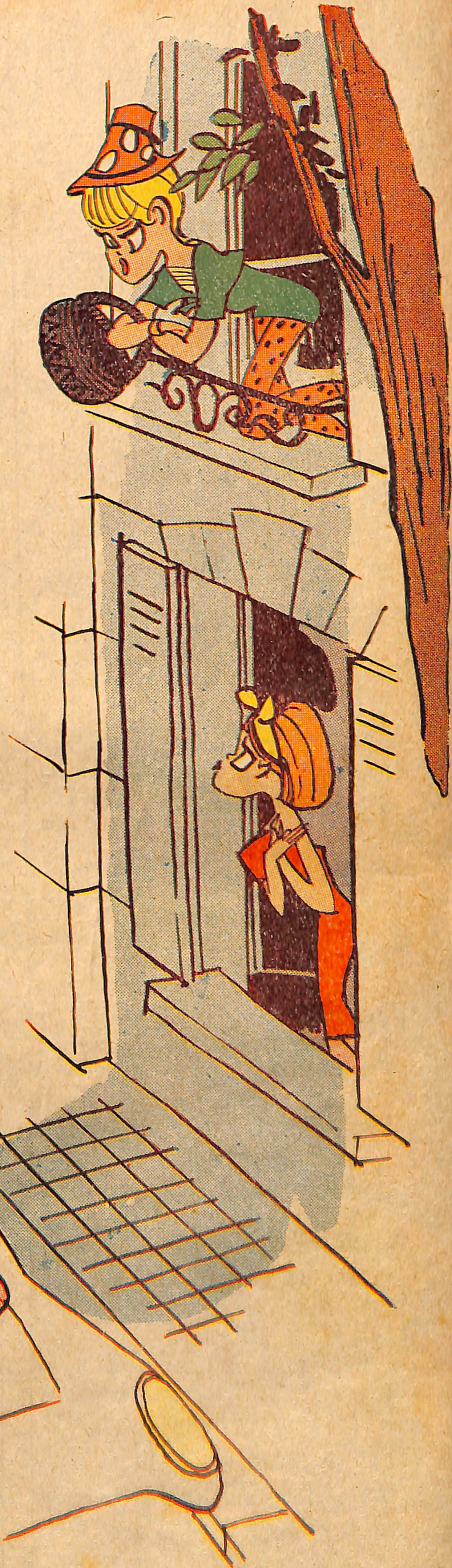
— YA DEVRİLİRSEK ?
= KORKMA... ŞAPKAN İKİMİZİ DE KURTARIR !

— NE YAPAYIM KARICIĞIM, SEN YOKKEN A-
VUNMAK İÇİN KENDİMİ RESME VERDİM !

— BUGÜN İYİ BİR YÜRUYUŞ YAPTIN MORUK !

— BEN HAZIRIM HEMEN GELİYORUM !